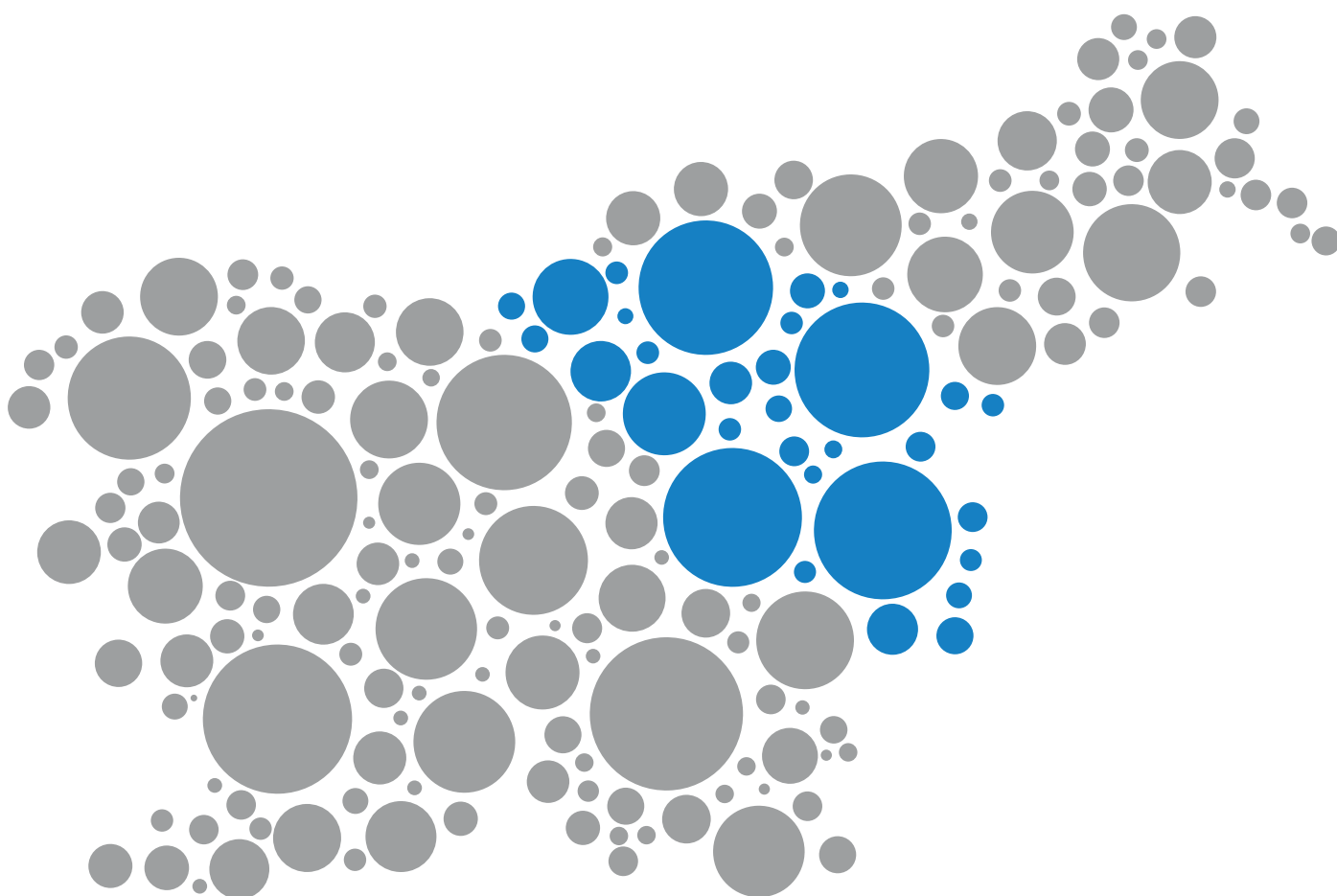

ZDRAVJE V OBČINAH SAVINJSKE IN POSAVSKE REGIJE S TRENDI IN IZZIVI

2023

ZDRAVJE V OBČINAH SAVINJSKE IN POSAVSKE REGIJE S TRENDI IN IZZIVI 2023

Urednice: prim. Nuša Konec Juričič, prim. Alenka Hafner in mag. Marjetka Hovnik Keršmanc

Avtorice: Lucija Ferš, mag. Lea Peternel, Jasmina Staroveški Anderlič, Anja Strmšek in Darja Zupan

Jezikovni pregled: Mihaela Törnar

Oblikovanje: Lucija Ferš in Jasmina Staroveški Anderlič

Izdajatelj: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Celje, Ipavčeva ulica 18, 3000 Celje

Kraj in leto izdaje: Celje, januar 2025

Elektronska izdaja.

Publikacija je dostopna na spletni strani www.nijz.si.

© 2025 NIJZ

Uporaba in objava podatkov iz publikacije, v celoti ali delno, dovoljena le z navedbo vira.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 223262211

ISBN 978-961-7211-58-0 (PDF)

ZAHVALA

Avtorice publikacije se zahvaljujemo Območni enoti Kranj NIJZ za njihovo dragoceno podporo pri pripravi pričujoče publikacije. Nastala je po zgledu dveh njihovih že objavljenih publikacij o zdravju v gorenjskih občinah: *Zdravje v gorenjskih občinah s trendi in izzivi 2022* in *Zdravje v gorenjskih občinah s trendi in izzivi 2023*, ki sta prav tako dostopni na spletni strani www.nijz.si.

Zahvaljujemo se tudi vodjem in vsem sodelavcem podatkovne platforme *Zdravje v občini*, ki zagotavlja pomembne podatke o zdravju in z zdravjem povezanimi dejavniki na nivoju vseh slovenskih občin.

KAZALO VSEBINE

UVOD	6
KAZALNIKI ZDRAVJA	7
SAVINJSKA STATISTIČNA REGIJA.....	10
OBČINA BRASLOVČE	10
MESTNA OBČINA CELJE	13
OBČINA DOBJE.....	16
OBČINA DOBRNA.....	19
OBČINA GORNJI GRAD.....	22
OBČINA KOZJE	25
OBČINA LAŠKO.....	28
OBČINA LJUBNO	31
OBČINA LUČE.....	34
OBČINA MOZIRJE	37
OBČINA NAZARJE.....	40
OBČINA PODČETRTEK.....	43
OBČINA POLZELA	46
OBČINA PREBOLD	49
OBČINA REČICA OB SAVINJI.....	52
OBČINA ROGAŠKA SLATINA.....	55
OBČINA ROGATEC.....	58
OBČINA SLOVENSKE KONJICE.....	61
OBČINA SOLČAVA	64
OBČINA ŠENTJUR.....	67
OBČINA ŠMARJE PRI JELŠAH.....	70
OBČINA ŠMARTNO OB PAKI	73
OBČINA ŠOŠTANJ.....	76
OBČINA ŠTORE.....	79
OBČINA TABOR.....	82
MESTNA OBČINA VELENJE.....	85
OBČINA VITANJE.....	88
OBČINA VOJNIK	91
OBČINA VRANSKO	94
OBČINA ZREČE	97
OBČINA ŽALEC	100

<i>POSAVSKA STATISTIČNA REGIJA</i>	103
OBČINA BISTRICA OB SOTLI	103
OBČINA BREŽICE	106
OBČINA RADEČE	109
OBČINA SEVNICA	112

UVOD

Zdravje v občini predstavlja vir informacij o ključnih kazalnikih zdravja v slovenskem prostoru, ki ga od leta 2016 dalje letno pripravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) v sodelovanju z drugimi organizacijami. Informacije so predstavljene na ravni Slovenije, statističnih regij, upravnih enot in občin. Podatki so zbrani na enak način za vseh 212 občin. Pri večini kazalnikov so vrednosti kazalnikov prikazane v obliki starostno standardizirane stopnje (SSS), ki omogoča medsebojno primerjavo populacij z različno starostno strukturo prebivalcev.

Namen publikacij je v prepoznavi izzivov in vloge vsake občine na področju varovanja, ohranjanja in krepitve zdravja. Lokalne skupnosti namreč lahko pomembno prispevajo k bolj zdravemu življenju svojih prebivalcev in k temu, da se med njimi zmanjšujejo neenakosti v zdravju. Spremljanje podatkov skozi več zaporednih publikacij pa omogoča sledenje napredka posamezne občine na posameznih kazalnikih.

Ker metodologija priprave podatkov zahteva določen čas in prilagoditve, vsakoletne publikacije prikazujejo večino podatkov izpred dveh koledarskih let, v publikaciji 2023 tako podatke za leto 2021, nekateri podatki pa so prikazani tudi kot večletno povprečje. Vsako leto je prikazanih od 34 do 37 kazalnikov zdravja za vsako občino. Izbor kazalnikov se sicer po letih malo spreminja, njihove glavne skupine pa ostajajo iste. Te skupine so: prebivalci in skupnost, dejavniki tveganja za zdravje, preventiva, zdravstveno stanje in umrljivost.

V publikaciji, ki je pred vami, so s pomočjo kazalnikov zdravja predstavljene vse občine (35), kjer deluje Območna enota Celje NIJZ. Za vsako občino so predstavljeni ključni izzivi tako v tekstovni obliki kot tudi v infografiki. Občine so zajete iz dveh statističnih regij: Savinjske regije (31) in Posavske regije (4). Prikazane so primerjave občin s Slovenijo. Pri kazalnikih, kjer je od prve do zadnje publikacije prišlo do statistično pomembnih razlik, je opisano tudi njihovo gibanje.

KAZALNIKI ZDRAVJA

V nadaljevanju na kratko opisujemo kazalnike, predstavljene v tokratni publikaciji, več informacij o posameznem kazalniku pa lahko najdete na spletni strani <https://obcine.nijz.si/kazalniki/>. Za večino kazalnikov so vrednosti prikazane v obliki starostno standardizirane stopnje (SSS), ki omogoča medsebojno primerjavo populacij z različno starostno strukturo prebivalcev.

PREBIVALCI IN SKUPNOST:

- Kazalnik **»Razvitost občine«** prikazuje razlike med občinami, kjer so upoštevani tako ekonomski dejavniki (dodana vrednost, dohodnina), socialni kazalniki (indeks staranja, brezposelnost ...) kot tudi kulturni vidik (kulturni spomeniki) in naravne danosti.
- Kazalnik **»Skupni prirast prebivalstva«** pomeni razmerje med seštevkom naravnega in selitvenega prirasta na določenem območju v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 1.000.
- Kazalnik **»Starejše prebivalstvo (nad 80 let)«** predstavlja odstotek prebivalstva, starega 80 let in več na določenem območju v sredini leta.
- Kazalnik **»Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)«** prikazuje delež populacije v starosti med 25 in 64 let, katerih zadnja zaključena stopnja izobrazbe je osnovna šola ali manj.
- Kazalnik **»Stopnja delovne aktivnosti«** prikazuje odstotni delež delovno aktivnega prebivalstva, starega med 15 in 64 let, po občinah stalnega prebivališča.

DEJAVNIKI TVEGANJA ZA ZDRAVJE:

- Kazalnik **»Telesni fitnes otrok«** prikazuje raven gibalne učinkovitosti osnovnošolskih otrok v posamezni občini v primerjavi s slovenskim povprečjem. Izračuna se kot povprečna vrednost štirih gibalnih merskih nalog: dviganje trupa, tek na 600 m, predklon na klopici in vesa v zgibi.
- Kazalnik **»Prekomerna prehranjenost otrok«** prikazuje delež osnovnošolskih otrok, ki imajo indeks telesne mase nad mejno vrednostjo prekomerne prehranjenosti za ustrezno starost.
- Kazalnik **»Poškodovani v transportnih nezgodah«** opisuje povprečno letno število bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah na 1.000 prebivalcev v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik **»Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji«** opisuje delež nezgod, povzročenih s strani alkoholiziranih udeležencev prometa, glede na vse prometne nezgode v občini v opazovanem večletnem časovnem obdobju.
- Kazalnik **»Dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti«** prikazuje delež prebivalcev, starih od 18 do 74 let, ki so v anketi odgovorili, da lahko v okolju, kjer bivajo, brez težav dostopajo do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti.
- Kazalnik **»Sodelovanje pri odločitvah skupnosti«** prikazuje delež prebivalcev, starih od 18 do 74 let, ki so v anketi odgovorili, da menijo, da lahko sodelujejo pri odločitvah skupnosti in pomagajo spremeniti stvari na bolje v svojem kraju.

PREVENTIVA:

- Kazalnik »**Odzivnost v Program Svit**« opisuje delež prebivalcev, starih od 50 do 74 let (od 50 do 69 let do vključno leta 2014), ki so v opazovanem koledarskem letu v Program Svit vrnilo izjavo o sodelovanju, med vsemi prebivalci, ki so v koledarskem letu prejeli vabilo v program.
- Kazalnik »**Presejanost v Programu ZORA**« opisuje delež prebivalk v starosti od 20 do 64 let, ki so se udeležile Programa ZORA, preračunano na število vseh prebivalk v starosti od 20 do 64 let.
- Kazalnik »**Presejanost v Programu DORA**« opisuje delež prebivalk v starosti od 50 do 69 let, ki so opravile presejalno slikanje, preračunano na vse prebivalke v starosti od 50 do 69 let, ki so bile v obdobju dveh koledarskih let povabljene v Program DORA.

ZDRAVSTVENO STANJE:

- Kazalnik »**Bolniška odsotnost**« prikazujemo s povprečnim številom koledarskih dni nezmožnosti za delo na delovno aktivnega prebivalca. Upoštevani so dnevi, ki jih izbrani osebni zdravniki vpišejo na potrdilo o zdravniško opravičeni odsotnosti z dela.
- Kazalnik »**Astma pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)**« opisuje povprečno letno število bolnišničnih obravnav zaradi astme pri otrocih in mladostnikih, starih med 0 in 19 let, na 1.000 otrok in mladostnikov te starosti v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik »**Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več)**« opisuje povprečno letno število bolnišničnih obravnav zaradi stanj, neposredno povezanih z rabo alkohole, pri osebah, starejših od 15 let, na 1.000 prebivalcev te starosti v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik »**Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni**« opisuje število prejemnikov zdravil za zniževanje sladkorja v krvi na 100 prebivalcev v opazovanem koledarskem letu.
- Kazalnik »**Prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka**« opisuje število prejemnikov zdravil za zniževanje krvnega tlaka na 100 prebivalcev v opazovanem koledarskem letu.
- Kazalnik »**Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi**« opisuje število ljudi, ki prejema antikoagulantna zdravila, na 100 prebivalcev v opazovanem koledarskem letu.
- Kazalnik »**Srčna kap (35–74 let)**« opisuje povprečno letno število bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi brez smrtnega izida ali s smrtnim izidom pri osebah, starih med 35 in 74 let, na 1.000 prebivalcev te starosti v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik »**Možganska kap (35–84 let)**« opisuje povprečno letno število bolnišničnih obravnav zaradi možganske kapi brez smrtnega izida ali s smrtnim izidom pri osebah, starih med 35 in 84 let, na 1.000 prebivalcev te starosti v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik »**Novi primeri raka**« opisuje povprečno letno število novo ugotovljenih primerov raka, razen nemelanomskega kožnega raka, na 100.000 prebivalcev v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik »**Novi primeri raka debelega črevesja in danke**« prikazuje povprečno letno število novih primerov raka debelega črevesja in danke na 100.000 prebivalcev v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik »**Novi primeri pljučnega raka**« prikazuje povprečno letno število novih primerov pljučnega raka na 100.000 prebivalcev v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik »**Novi primeri raka dojke**« prikazuje povprečno letno število novih primerov raka dojke na 100.000 prebivalk v opazovanem večletnem obdobju.

- Kazalnik **»Novi primeri raka želodca«** prikazuje povprečno letno število novih primerov raka želodca na 100.000 prebivalcev v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik **»Zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)«** opisuje povprečno letno število bolnišničnih obravnav zaradi zloma kolka pri osebah, starih 65 let ali več, na 1.000 prebivalcev te starosti v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik **»Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj«** opisuje število prejemnikov zdravil za zdravljenje duševnih motenj na 100 prebivalcev v opazovanem koledarskem letu.
- Kazalnik **»Pomoč na domu«** opisuje delež prebivalcev, starih 65 let in več, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, uporabniki pomoči na domu, preračunano na število vseh prebivalcev, starih 65 let ali več.
- Kazalnik **»Oviranost pri vsakdanji skrbi zase«** opisuje delež prebivalcev, starih 55 let in več, ki so v anketi odgovorili, da imajo težave pri opravljanju ene izmed sledečih aktivnosti brez pomoči: hranjenje, leganje/sedanje ali vstajanje s postelje ali stola, oblačenje in slačenje, uporaba stranišča, kopanje ali tuširanje, preračunano na število vseh prebivalcev, starih 55 let in več.
- Kazalnik **»Klopni meningoencefalitis«** opisuje povprečno letno število bolnišničnih obravnav zaradi klopnega meningoencefalitisa na 100.000 prebivalcev v opazovanem večletnem obdobju.

UMRLJIVOST:

- Kazalnik **»Umrljivost po stalnem bivališču (splošna umrljivost)«** opisuje povprečno letno število umrlih, ne glede na vzrok smrti, v celotni populaciji na 100.000 prebivalcev v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik **»Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)«** opisuje povprečno letno število umrlih zaradi bolezni srca in ožilja pred 75. letom starosti na 100.000 prebivalcev te starosti v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik **»Umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let)«** opisuje povprečno letno število umrlih zaradi raka pred 75. letom starosti na 100.000 prebivalcev te starosti v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik **»Umrljivost zaradi pljučnega raka (0–74 let)«** opisuje povprečno letno število umrlih zaradi pljučnega raka pred 75. letom starosti na 100.000 prebivalcev te starosti v opazovanem večletnem obdobju.
- Kazalnik **»Umrljivost zaradi samomora«** opisuje povprečno letno število umrlih zaradi samomora na 100.000 prebivalcev v opazovanem večletnem obdobju.

SAVINJSKA STATISTIČNA REGIJA

OBČINA BRASLOVČE

Občina Braslovče je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,1, ki se znotraj regije uvršča na 17. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, po nižjem deležu prebivalcev, starih 80 ali več let, ter po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Braslovče se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 10 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v sedmih kazalnikih, in sicer:

- skupni prirast prebivalstva – Braslovče +4,8 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- stopnja delovne aktivnosti – Braslovče 70,0 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- telesni fitnes otrok – Braslovče 54,0 indeks (Slovenija 43,7 indeks);
- pregledanost v Programu ZORA – Braslovče 75,9 % (Slovenija 71,7 %);
- bolniška odsotnost – Braslovče 17,4 dni (Slovenija 19,4 dni);
- hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več) – Braslovče 0,6 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) – Braslovče 32 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 69 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

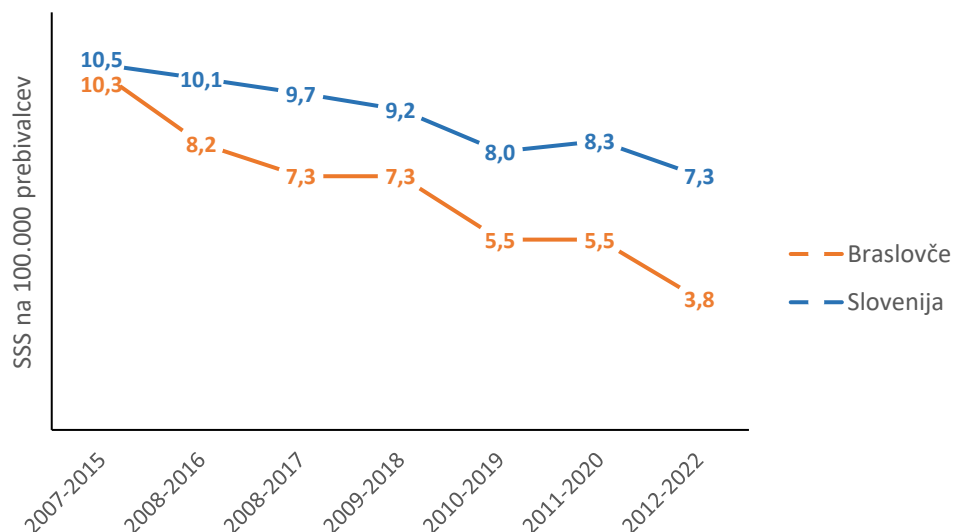
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v treh kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- starejše prebivalstvo (nad 80 let) – Braslovče 4,7 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka – Braslovče 23,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- prejemniki zdravil proti strjevanju krvi – Braslovče 13,1 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj) upada;
- stopnja novih primerov raka pljuč upada;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi pljučnega raka (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi samomora upada;
- stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa upada.

Slika 1. Občina Braslovče – Starostno standardizirana stopnja (SSS) hospitalizacij zaradi klopnega meningoencefalitisa. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Braslovče so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- ukrepov za preprečevanje padcev pri starejših.

ZDRAVJE V OBČINI BRASLOVČE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+4,8 ‰

SLO: -0,9 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

70,0 % ↑

SLO: 66,1 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

17,4 dni

SLO: 19,4 dni

PREGLEDANOST V PROGRAMU ZORA

75,9 %

SLO: 71,7 %

TELESNI FITNES OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

VIŠJA

gibalna učinkovitost

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

0,6 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 1,7

UMRLJIVOST ZARADI BOLEZNI SRCA IN OŽILJA^{0-74 let}

32 ↓

smrti na 100.000 prebivalcev

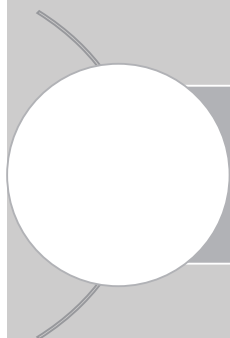
SLO: 69

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

Preprečevanje padcev pri starejših

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

MESTNA OBČINA CELJE

Mestna občina Celje je nadpovprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,18, ki se znotraj regije uvršča na 1. mesto med 31 savinjskimi občinami, skupaj z Občino Prebold. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižji rasti prebivalstva ter po višji stopnji delovne aktivnosti.

Mestna občina Celje se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 19 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v osmih kazalnikih, in sicer:

- **razvitost občine** – Celje 1,18 indeks (Slovenija 1,00 indeks);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Celje 68,3 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Celje 26,8 % (Slovenija 28,7 %);
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Celje 7,3 % (Slovenija 8,5 %), kazalnik narašča;
- **bolniška odsotnost** – Celje 17,5 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Celje 1,4 hospitaliziranih na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 hospitaliziranih na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **pomoč na domu** – Celje 3,1 % (Slovenija 1,7 %);
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Celje 4,1 hospitalizacija na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za pet opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Celje –7,2 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **poškodovani v transportnih nezgodah** – Celje 1,3 bolnišnične obravnave na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,1 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **sodelovanje pri odločitvah skupnosti** – Celje 44,2 % (Slovenija 50,8 %), podatki za občino temeljijo na statističnem modelu;
- **odzivnost v Program Sviti** – Celje 60,4 % (Slovenija 63,4 %), kazalnik narašča;
- **umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)** – Celje 82 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 69 na 100.000 prebivalcev).

Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v šestih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

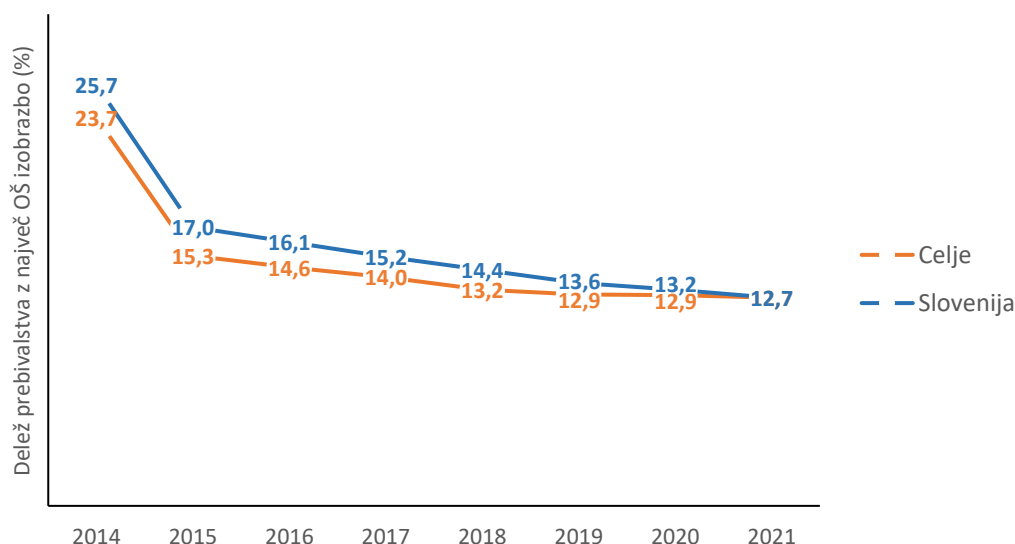
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Celje 5,8 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil proti strjevanju krvi** – Celje 12,7 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Celje 2,7 hospitaliziranih na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 hospitaliziranih na 1.000 prebivalcev);

- **hospitalizacije zaradi možganske kapi (35–84 let)** – Celje 2,7 hospitaliziranih na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,4 na 1.000 prebivalcev);
- **novi primeri raka** – Celje 498 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Celje 15,7 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- delež presejanih v Programu DORA narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada;
- delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj) upada.

Slika 2. Mestna občina Celje – Delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča;
- stopnja splošne umrljivosti narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Celje so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- presejalnih programih, predvsem Programu Sviti;
- preprečevanju padcev pri starejših;
- izboljšanju prometne varnosti z metodami in ukrepi za zmanjšanje prometnih nesreč ter spodbujanju udeležencev v prometu k odgovornejšemu vedenju, spoštovanju predpisov in oblikovanju zavesti o pomenu prometne varnosti.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

RAZVITOST OBČINE

1,18 indeks

SLO: 1 indeks

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

68,3 % ↑

SLO: 66,1 %

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

7,3 % ↑

SLO: 8,5 %

PREKOMERNA PREHRANJENOST OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

26,8 %

SLO: 28,7 %

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

1,4 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 1,7

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

3,1 %

SLO: 1,7 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

17,5 dni ↑

SLO: 19,4 dni

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

4,1 ↓

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev
SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SODELOVANJE PRI ODLOČITVAH SKUPNOSTI

44,2 %

odraslih prebivalcev
SLO: 50,8 %

UMRLJIVOST ZARADI BOLEZNI SRCA IN OŽILJA^{0-74 let}

82

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 69

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-7,2 ‰

SLO: -0,9 ‰

POŠKODOVANI V TRANSPORTNIH NEZGODAH

1,3 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 1,1

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

60,4 % ↑

SLO: 63,4 %

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

SPLOŠNA UMRLJIVOST

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Ozaveščanje o preprečevanju in zgodnjem odkrivanju raka ter presejalnih programih, predvsem izboljšanje udeležbe v Programu Sviti
- Preprečevanje padcev pri starejših
- Izboljšanje prometne varnosti

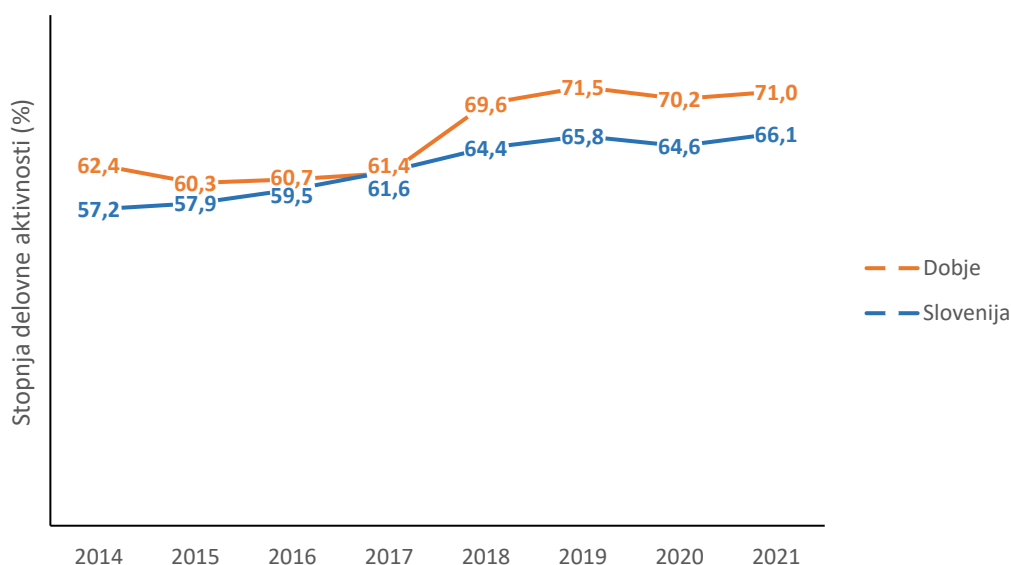
OBČINA DOBJE

Občina Dobje je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,92, ki se znotraj regije uvršča na 28. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva in višji stopnji delovne aktivnosti ter po višjem deležu osnovno izobraženih (OŠ ali manj).

Občina Dobje se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 10 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Dobje +8,4 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Dobje 0,0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev);
- **umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)** – Dobje 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 69 na 100.000 prebivalcev);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Dobje 71,0 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča.

Slika 3. Občina Dobje – Stopnja delovne aktivnosti. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za dva opazovana kazalnika, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Dobje 17,3 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **splošna umrljivost** – Dobje 1.422 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev).

Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v štirih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Dobje 7,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;

- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Dobje 27,2 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev);
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Dobje 0,3 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev);
- **hospitalizacije zaradi možganske kapi (35–84 let)** – Dobje 6,4 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,4 na 1.000 prebivalcev).

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji, astma pri otrocih in mladostnikih, bolezni, neposredno pripisljive alkoholu, prejemniki zdravil proti strjevanju krvi, novi primeri raka, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, novi primeri raka želodca, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, pomoč na domu, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Dobje so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**.

ZDRAVJE V OBČINI DOBJE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+8,4 ‰

SLO: -0,9 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

71,0 %

SLO: 66,1 %

UMRLJIVOST ZARADI BOLEZNI SRCA IN OŽILJA^{0-74 let}

0

smrti na 100.000 prebivalcev

SLO: 69

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

0

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev

SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

17,3 %

SLO: 12,7 %

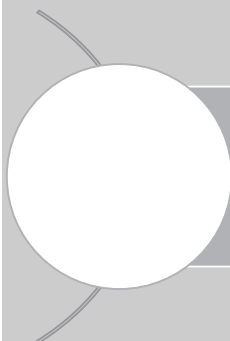
SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.422

smrti na 100.000 prebivalcev

SLO: 933

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

Splošni ukrepi promocije zdravja

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA DOBRNA

Občina Dobrna je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,10, ki se znotraj regije uvršča na 7. mesto med 31. savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (80 let in več) ter po višjem deležu osnovno izobraženih ljudi (OŠ ali manj).

Občina Dobrna se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 7 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v dveh kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Dobrna +11 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Dobrna 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Dobrna 17,7 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **bolniška odsotnost** – Dobrna 21,8 dni (Slovenija 19,4 dni);
- **novi primeri raka želodca** – Dobrna 54 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 22 na 100.000 prebivalcev);
- **splošna umrljivost** – Dobrna 1.208 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev).

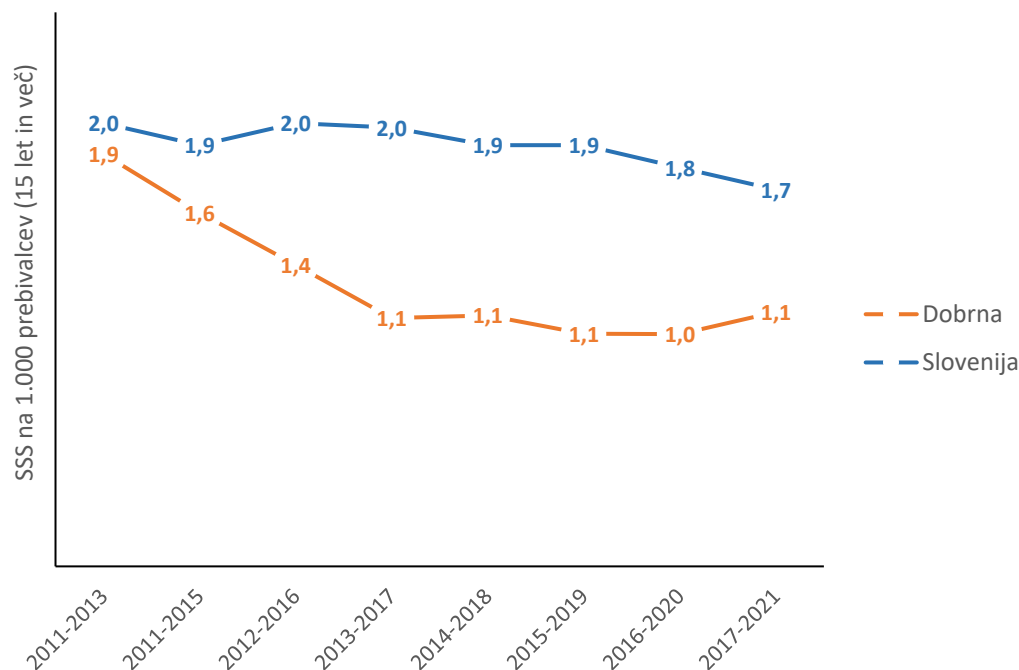
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v enem kazalniku**, za katerega odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (80 let in več)** – Dobrna 3,6 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa upada;
- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), upada.

Slika 4. Občina Dobrna – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, novi primeri raka, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Dobrna so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitevi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniške odsotnosti);
- ozaveščanju o preprečevanju ter zgodnjem odkrivanju raka (novi primeri raka želodca).

ZDRAVJE V OBČINI DOBRNA 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+11,0 ‰

SLO: -0,9 ‰

ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 0,5

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

17,7 % ↓

SLO: 12,7 %

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.208

smrti na 100.000 prebivalcev

SLO: 933

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,8 dni

SLO: 19,4 dni

NOVI PRIMERI RAKA ŽELODCA

54

na 100.000 prebivalcev

SLO: 22

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI PRISTOP

Krepitev zdravja zaposlenih in zmanjševanje bolniške odsotnosti

Ozaveščanje o preprečevanju in zgodnjem odkrivanju raka

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA GORNJI GRAD

Občina Gornji Grad je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,93, ki se znotraj regije uvršča na 27. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, višjem deležu starejših prebivalcev (80 let in več), višjem deležu osnovno izobraženih (OŠ ali manj) ter po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Gornji Grad se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 16 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v devetih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Gornji grad +28,5 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Gornji Grad 70,6 ‰ (Slovenija 66,1 ‰), kazalnik narašča;
- **telesni fitnes otrok** – Gornji Grad 52,1 indeks (Slovenija 43,7 indeks);
- **odzivnost v Program Sviti** – Gornji Grad 71,4 ‰ (Slovenija 63,4 ‰);
- **pregledanost v Programu DORA** – Gornji Grad 84,5 ‰ (Slovenija 78 ‰), kazalnik narašča;
- **bolniška odsotnost** – Gornji Grad 15,7 dni (Slovenija 19,4 dni);
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Gornji Grad 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov);
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Gornji Grad 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **novi primeri raka želodca** – Gornji Grad 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 22 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Gornji Grad 16,7 ‰ (Slovenija 12,7 ‰), kazalnik upada;
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Gornji grad 23,3 ‰ (Slovenija 8,5 ‰);
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Gornji Grad 3,1 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **pomoč na domu** – Gornji Grad 0,6 ‰ (Slovenija 1,7 ‰).

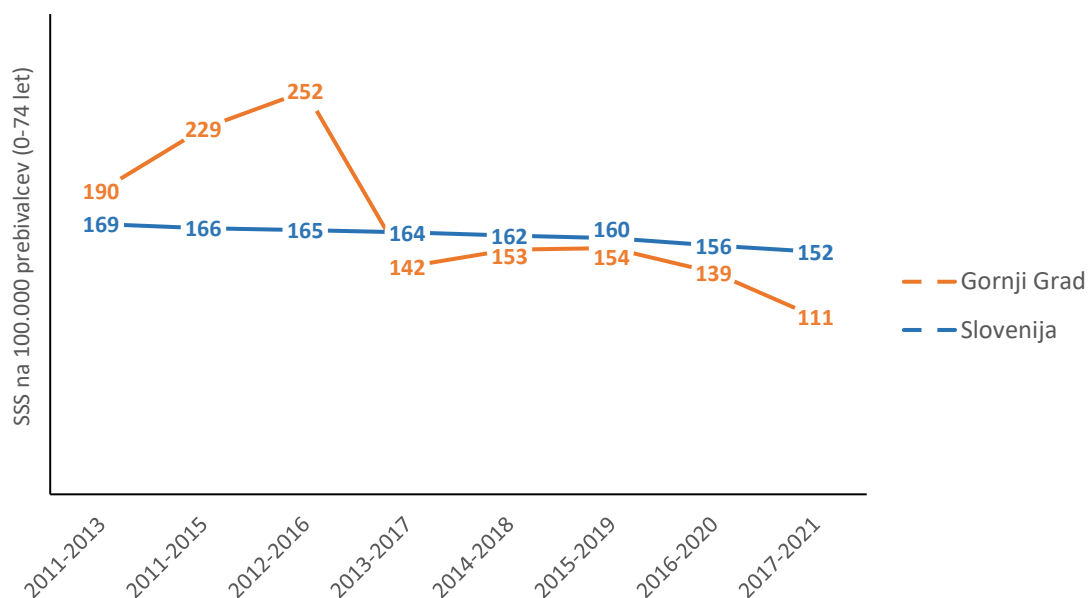
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v treh kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega**:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Gornji Grad 8,9 ‰ (Slovenija 5,5 ‰), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Gornji Grad 4,3 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **novi primeri raka** – Gornji Grad 394 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada.

Slika 5. Občina Gornji Grad – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0-74 let) na 100.000 prebivalcev. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Gornji Grad so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- pomoči na domu;
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na rabi alkohola;
- zmanjševanju rabe alkohola (zmanjševanju bolezni zaradi alkohola).

ZDRAVJE V OBČINI GORNJI GRAD 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA +28,5 ‰ SLO: -0,9 ‰	STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let} 70,6 % ↑ SLO: 66,1 %	TELESNI FITNES OSNOVNOŠOLSKIH OTROK VIŠJA gibalna učinkovitost
ODZIVNOST V PROGRAM SVIT 71,4 % SLO: 63,4 %	PREGLEDANOST V PROGRAMU DORA 84,5 % ↑ SLO: 78,0 %	ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19let} 0 hospitalizacij na 1.000 prebivalcev SLO: 0,5
NOVI PRIMERI RAKA ŽELODCA 0 na 100.000 prebivalcev SLO: 22	BOLNIŠKA ODSOTNOST 15,7 dni SLO: 19,4 dni	KLOPNI MENINGOENCEFALITIS 0 ↓ hospitalizacij na 100.000 prebivalcev SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let} 16,7 % ↓ SLO: 12,7 %	PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI 23,3 % SLO: 8,5 %
BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več} 3,1 ↓ hospitalizacij na 1.000 prebivalcev SLO: 1,7	POMOČ NA DOMU^{65 let in več} 0,6 % SLO: 1,7 %

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP	Pomoč na domu
	Izboljšanje prometne varnosti
	Zmanjševanje rabe alkohola (zmanjševanje bolezni zaradi alkohola)

↑ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
 ↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA KOZJE

Občina Kozje je statistično značilno podpovprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,77, ki se znotraj regije uvršča na 30. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa še po višjem deležu osnovno izobraženih (OŠ ali manj) ter po nižji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Kozje se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 8 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v dveh kazalnikih, in sicer:

- **pomoč na domu** – Kozje 3,6 % (Slovenija 1,7 %);
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Kozje 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

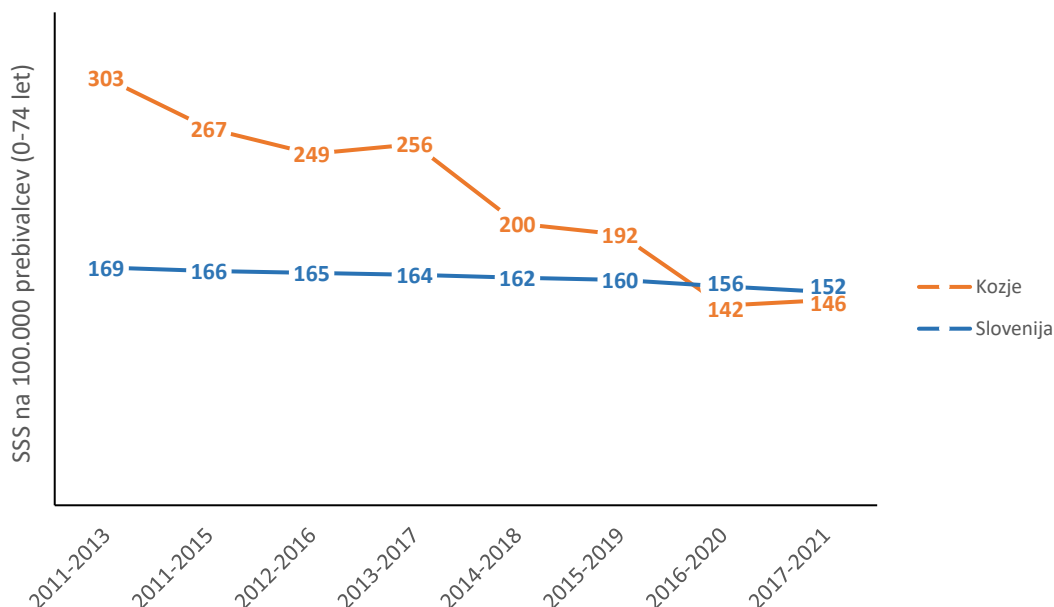
Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za šest opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **razvitost občine** – Kozje 0,77 indeks (Slovenija 1 indeks), kazalnik narašča;
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Kozje 19,5 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **stopnja delovne aktivnosti** – Kozje 63,3 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti** – Kozje 93,5 %, ocena temelji na statističnem modelu (Slovenija 97,5 %);
- **odzivnost v Program Svit** – Kozje 57,7 % (Slovenija 63,4 %);
- **bolniška odsotnost** – Kozje 21,4 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **delež presejanih v Programu Zora** narašča;
- **stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let)** upada.

Slika 6. Občina Kozje – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0-74 let) na 100.000 prebivalcev. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), narašča.

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, astma pri otrocih in mladostnikih, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, novi primeri raka želodca, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Kozje so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- dostopu do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti;
- udeležbi v presejalnih programih, predvsem Programu Svit;
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zmanjševanju bolniški odsotnosti);
- izboljšanju prometne varnosti z metodami in ukrepi za zmanjšanje prometnih nesreč ter spodbujanju udeležencev v prometu k odgovornejšemu vedenju, spoštovanju predpisov in oblikovanju zavesti o pomenu prometne varnosti;
- zmanjševanju rabe alkohola.

ZDRAVJE V OBČINI KOZJE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

0

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev

SLO: 7,3

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

3,6 %

SLO: 1,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

RAZVITOST OBČINE

0,77 indeks ↑

SLO: 1 indeks

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

19,5 % ↓

SLO: 12,7 %

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

63,3 % ↑

SLO: 66,1 %

DOSTOP DO VARNIH KOLESARSKIH IN SPREHAJALNIH POTI

93,5 %

odraslih prebivalcev

SLO: 97,5 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,4 dni ↑

SLO: 19,4 dni

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

57,7 %

SLO: 63,4 %

NEUGODEN TREND

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti
- Višja udeležba v presejalnih programih (predvsem v Programu Svit)
- Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)
- Zmanjševanje rabe alkohola
- Izboljšanje prometne varnosti

↑ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA LAŠKO

Laško je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,01, ki se znotraj regije uvršča na 25. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižji rasti prebivalstva, po višjem deležu starejšega prebivalstva (80 let in več) ter po višjem deležu osnovno izobraženih (OŠ ali manj).

Občina Laško se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 13 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **presejanost v Programu Zora** – Laško 81,2 % (Slovenija 71,7 %);
- **presejanost v Programu DORA** – Laško 80,7 % (Slovenija 78,0 %);
- **pomoč na domu** – Laško 2,9 % (Slovenija 1,7 %);
- **novi primeri raka pljuč** – Laško 49 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 70 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za šest opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Laško –9 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Laško 16,4 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Laško 36,6 % (Slovenija 28,7 %);
- **bolniška odsotnost** – Laško 22,7 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Laško 2,1 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **splošna umrljivost** – Laško 1.058 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev).

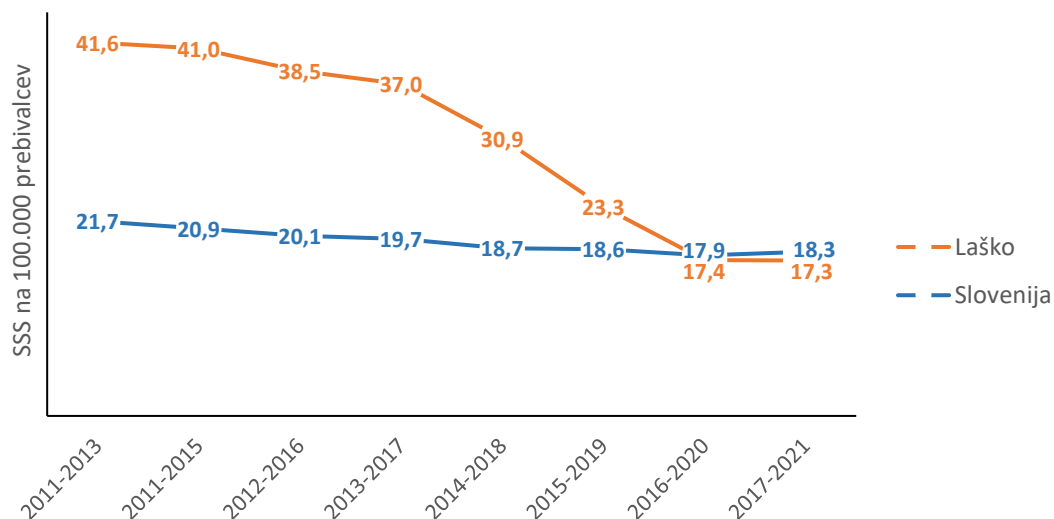
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v treh kazalnikih**, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Laško 6,1 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Laško 2,8 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev);
- **hospitalizacije zaradi možganske kapi (35–84 let)** – Laško 3,0 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,4 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti raste;
- stopnja hospitalizacij zaradi poškodovanih v transportnih nezgodah upada;
- delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji upada;
- stopnja hospitalizacij zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi samomora upada.

Slika 7. Občina Laško – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti zaradi samomora na 100.000 prebivalcev. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Laško so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- spodbujanju zdrave prehrane in gibanja ter posledično preprečevanju prekomerne prehranjenosti pri otrocih in odraslih;
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zmanjševanju bolniške odsotnosti);
- zmanjševanju rabe alkohola;
- preprečevanju padcev pri starejših prebivalcih.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

81,2 %

SLO: 71,7 %

PRESEJANOST V PROGRAMU DORA

80,7 %

SLO: 78,0 %

NOVI PRIMERI RAKA PLJUČ

49

na 100.000 prebivalcev
SLO: 70

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

2,9 %

SLO: 1,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

16,4 % ↓

SLO: 12,7 %

PREKOMERNA PREHRANJENOST OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

36,6 %

SLO: 28,7 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

22,7 dni ↑

SLO: 19,4 dni

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-9 ‰

SLO: -0,9 ‰

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

2,1 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 1,7

SPLOŠNA UMRJIVOST

1.058

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 933

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Spodbujanje zdrave prehrane in gibanja
- Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)
- Preprečevanje padcev pri starejših
- Zmanjševanje rabe alkohola

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA LJUBNO

Občina Ljubno je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,06, ki se znotraj regije uvršča na 14. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižji rasti prebivalstva, po višjem deležu osnovno izobraženih (OŠ ali manj) ter po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Ljubno se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 13 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v treh kazalnikih, in sicer:

- **stopnja delovne aktivnosti** – Ljubno 70,4 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Ljubno 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov), kazalnik upada;
- **novi primeri raka želodca** – Ljubno 3 na 100.000 prebivalcev, Slovenija 22 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za šest opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Ljubno –14,1 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Ljubno 18,3 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Ljubno 25 % (Slovenija 8,5 %);
- **bolniška odsotnost** – Ljubno 21,5 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Ljubno 3 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev);
- **splošna umrljivost** – Ljubno 1.155 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev).

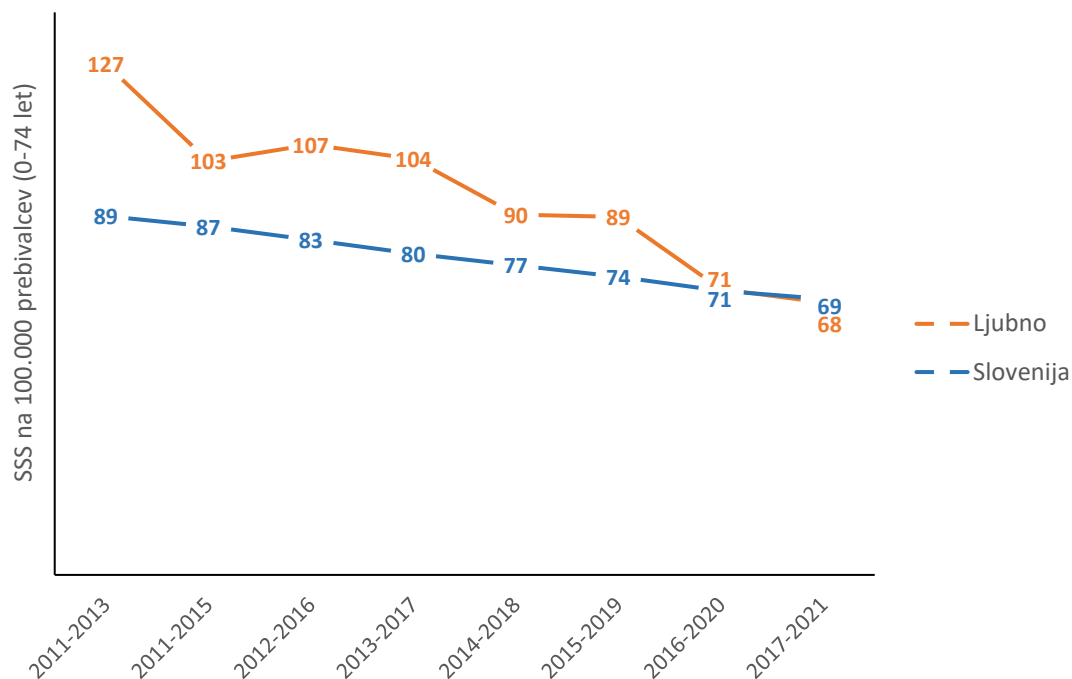
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v štirih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:**

- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Ljubno 26 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Ljubno 3,5 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev);
- **novi primeri raka** – Ljubno 363 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Ljubno 18,0 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa upada;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada.

Slika 8. Občina Ljubno – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let).
Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, pomoč na domu, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Ljubno so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- zmanjševanju rabe alkohola;
- krepitvi zdravja zaposlenih (ter zmanjševanju bolniške odsotnosti);
- izboljšanju prometne varnosti z metodami in ukrepi za zmanjšanje prometnih nesreč ter spodbujanju udeležencev v prometu k odgovornejšemu vedenju, spoštovanju predpisov in oblikovanju zavesti o pomenu prometne varnosti.

ZDRAVJE V OBČINI LJUBNO 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

STOPNJA DELOVNE
AKTIVNOSTI^{15-64 let}

70,4 %

SLO: 66,1 %

ASTMA PRI OTROCIH IN
MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 0,5

NOVI PRIMERI RAKA ŽELODCA

3

na 100.000 prebivalcev

SLO: 22

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI
(OŠ ali manj)^{25-64 let}

18,3 %

SLO: 12,7 %

PROMETNE NEZGODE Z
ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

25,0 %

SLO: 8,5 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,5 dni

SLO: 19,4 dni

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-14,1 %

SLO: -0,9 ‰

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE
ALKOHOLU^{15 let in več}

3,0

hospitalizacije na 1.000 prebivalcev

SLO: 1,7

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.155

smrti na 100.000 prebivalcev

SLO: 933

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Zmanjševanje rabe alkohola

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)

Izboljševanje prometne varnosti

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA LUČE

Občina Luče je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,88, ki se znotraj regije uvršča na 29. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva in po višjem deležu osnovno izobraženih (OŠ ali manj).

Občina Luče se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 8 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Luče +4,8 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **telesni fitnes otrok** – Luče 58,1 indeks (Slovenija 43,7 indeks);
- **bolniška odsotnost** – Luče 15,9 dni (Slovenija 19,4 dni);
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Luče 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov), kazalnik upada.

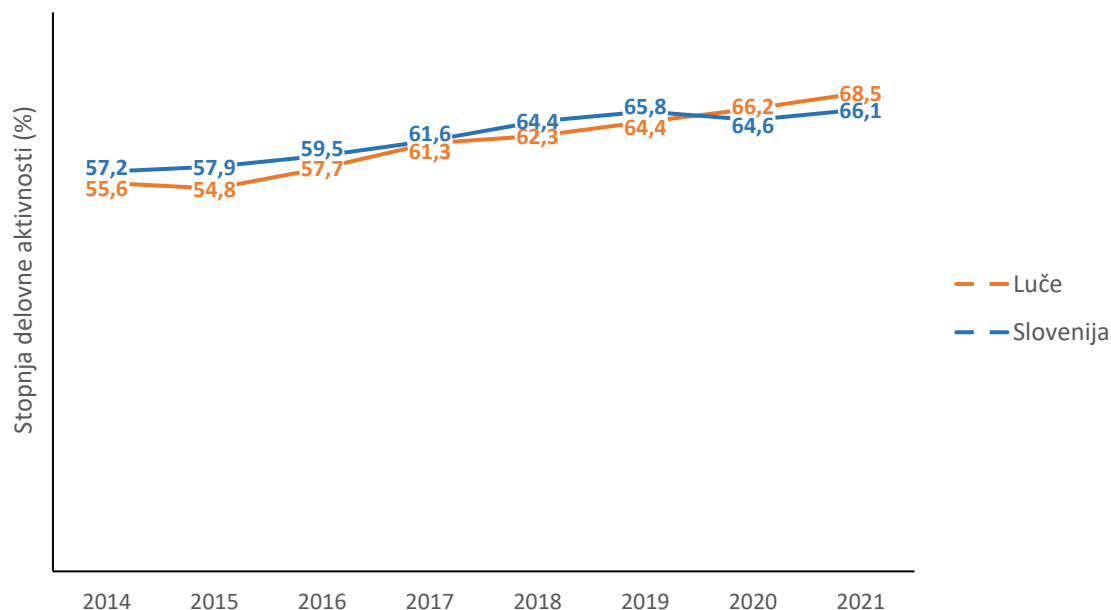
Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Luče 20,2 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **dostop do varnih sprehajalnih in kolesarskih poti** – Luče 94,4 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 97,5 %);
- **zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)** – Luče 13,3 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 6,4 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **klopni meningoencefalitis** – Luče 30,5 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- delež uporabnikov pomoči na domu narašča;
- stopnja delovne aktivnosti narašča.

Slika 9. Občina Luče – Stopnja delovne aktivnosti. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- delež presejanih v Programu Zora upada.

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji, srčna kap, možganska kap, novi primeri raka, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, splošna umrljivost, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Luče so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- dostopu do varnih sprehajalnih in kolesarskih poti;
- preprečevanju padcev pri starejših prebivalcih;
- udeležbi v presejalnih programih, predvsem Programu Zora;
- cepljenju proti klopnemu meningoencefalitisu.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+4,8 %

SLO: -0,9 %

TELESNI FITNES OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

VIŠJA

gibalna učinkovitost

BOLNIŠKA ODSOTNOST

15,9 dni

SLO: 19,4 dni

ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 0,5

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

20,2 %

SLO: 12,7 %

DOSTOP DO VARNIH SPREHAJALNIH IN KOLESARSKIH POTI

94,4 %

odraslih prebivalcev
SLO: 97,5 %

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

13,3

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 6,4

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

30,5

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev
SLO: 7,3

NEUGODEN TREND

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Dostop do varnih sprehajalnih in kolesarskih poti
- Izboljševanje udeležbe v presejalnih programih, posebej v Programu Zora
- Preprečevanje padcev pri starejših
- Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
 zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA MOZIRJE

Občina Mozirje je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,06, ki se znotraj regije uvršča na 14. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva in po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Mozirje se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 7 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Mozirje +37,5 ‰ (Slovenija –0,9 ‰), kazalnik narašča;
- **stopnja delovne aktivnosti** – Mozirje 71,9 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **bolniška odsotnost** – Mozirje 18,7 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **oviranost pri vsakodnevni skrbi zase** – Mozirje 2,7 %, podatek temelji na statističnem modelu (Slovenija 6,6 %).

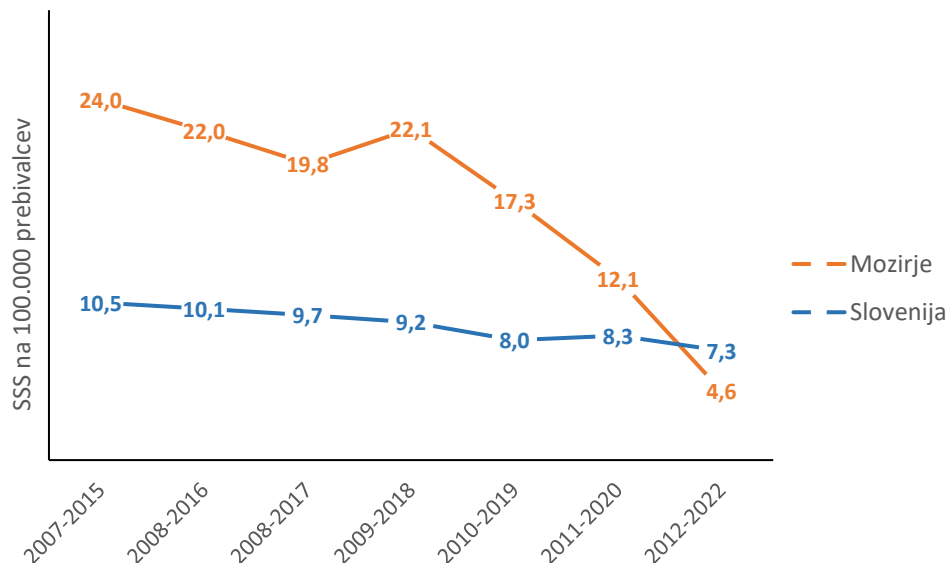
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v treh kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:**

- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Mozirje 23,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **novi primeri raka** – Mozirje 416 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Mozirje 16,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- delež osnovno izobraženih (OŠ ali manj) odraslih upada;
- delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji upada;
- delež presejanih v Programu DORA narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), upada;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi samomora upada;
- stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa upada.

Slika 10. Občina Mozirje – Starostno standardizirana stopnja (SSS) hospitalizacij zaradi klopnega meningoencefalitisa. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Vrednosti kazalnikov novi primeri raka dojke in umrljivost zaradi raka pljuč zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) nista zanesljivi.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Mozirje so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- preprečevanju padcev pri starejših prebivalcih.

ZDRAVJE V OBČINI MOZIRJE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+37,5 ‰ ↑

SLO: -0,9 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

71,9 % ↑

SLO: 66,1 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

18,7 dni ↑

SLO: 19,4 dni

OVIRANOST PRI VSAKODNEVNI SKRBI ZASE^{55 let in več}

2,7 %

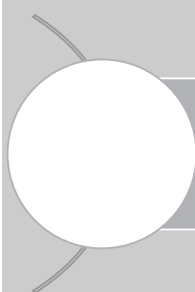
SLO: 6,6 %

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA NAZARJE

Občina Nazarje je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,13, ki se znotraj regije uvršča na 4. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj) in po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Nazarje se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 8 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v treh kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Nazarje +26,1 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Nazarje 73,8 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Nazarje 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Nazarje 15,1 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Nazarje 18,9 % (Slovenija 8,5 %);
- **bolniška odsotnost** – Nazarje 21,2 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **klopni meningoencefalitis** – Nazarje 25,1 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

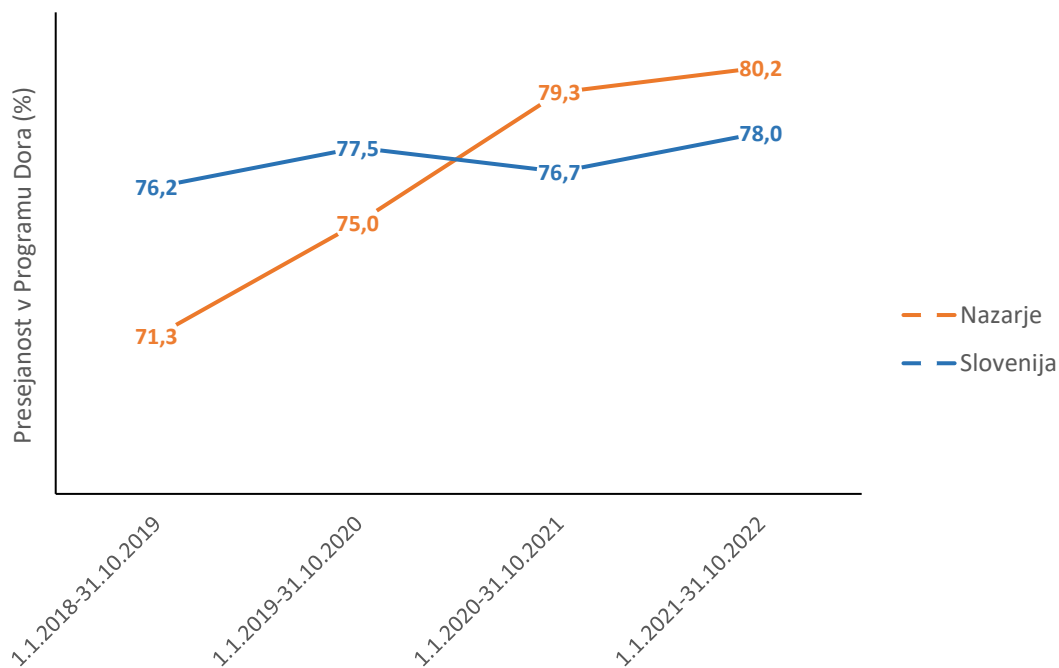
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v enem kazalniku, za katerega odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Nazarje 18,1 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)** upada;
- **stopnja umrljivosti zaradi pljučnega raka (0–74 let)** upada;
- **delež presejanih v Programu DORA** narašča.

Slika 11. Občina Nazarje – Presejanost žensk v presejalnem Programu Dora. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, novi primeri raka želodca, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Nazarje so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- izboljšanju prometne varnosti z metodami in ukrepi za zmanjšanje prometnih nesreč ter spodbujanju udeležencev v prometu k odgovornejšemu vedenju, spoštovanju predpisov in oblikovanju zavesti o pomenu prometne varnosti (zmanjševanje rabe alkohola);
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zmanjševanju bolniškega staleža);
- cepljenju proti klopnemu meningoencefalitisu.

ZDRAVJE V OBČINI NAZARJE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+26,1 ‰

SLO: -0,9 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

73,8 % ↑

SLO: 66,1 %

ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 0,5

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

15,1 % ↓

SLO: 12,7 %

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

18,9 %

SLO: 8,5 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,2 dni ↑

SLO: 19,4 dni

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

25,1 ↓

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev

SLO: 7,3

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

Izboljšanje prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniškega staleža)

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA PODČETRTEK

Občina Podčetrtek je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,98, ki se znotraj regije uvršča na 26. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let), višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj) in po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Podčetrtek se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 13 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v sedmih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Podčetrtek +12,7 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Podčetrtek 68,5 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **telesni fitnes otrok** – Podčetrtek 54,3 indeks (Slovenija 43,7 indeks);
- **presejanost v Programu Zora** – Podčetrtek 78,6 % (Slovenija 71,7 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Podčetrtek 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov);
- **pomoč na domu** – Podčetrtek 3,6 % (Slovenija 1,7 %);
- **novi primeri raka pljuč** – Podčetrtek 30 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 70 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za tri opazovane kazalnike, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Podčetrtek 16,8 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **bolniška odsotnost** – Podčetrtek 20,5 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **splošna umrljivost** – Podčetrtek 1.125 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev).

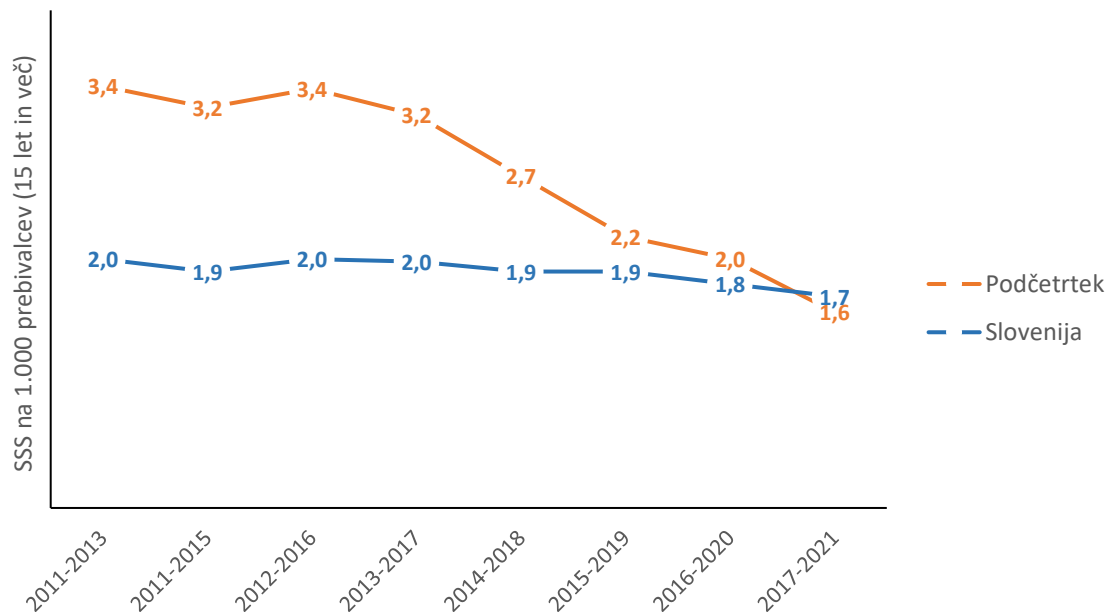
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v treh kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega**:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Podčetrtek 4,3 % (Slovenija 5,5 %);
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Podčetrtek 24,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **novi primeri raka** – Podčetrtek 411 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah** upada;
- **delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji** upada;
- **delež presejanih v Programu DORA** narašča;
- **stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)**, upada.

Slika 12. Občina Podčetrtek – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) narašča.

Vrednosti ostalih kazalnikov (novi primeri raka dojke, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Podčetrtek so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- preprečevanju padcev pri starejših.

ZDRAVJE V OBČINI PODČETRTEK 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+12,7 %

SLO: -0,9 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

68,5 % ↑

SLO: 66,1 %

TELESNI FITNES OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

VIŠJA

gibalna učinkovitost

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

3,6 %

SLO: 1,7 %

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

78,6 % ↑

SLO: 71,7 %

ASTMA PRI OTROCIH IN
MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 0,5

NOVI PRIMERI RAKA PLJUČ

30

na 100.000 prebivalcev
SLO: 70

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI
(OŠ ali manj)^{25-64 let}

16,8 % ↓

SLO: 12,7 %

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.125

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 933

BOLNIŠKA ODSOTNOST

20,5 dni ↑

SLO: 19,4 dni

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH
PREBIVALCIH^{65 let in več}

UMRLJIVOST ZARADI
BOLEZNI SRCA IN OŽILJA^{0-74 let}

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)

Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA POLZELA

Občina Polzela je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,08, ki se znotraj regije uvršča na 8. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, višjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let) in po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Polzela se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 10 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v petih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Polzela +11,5 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Polzela 68,8 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **odzivnost v Program Sviti** – Polzela 69,6 % (Slovenija 63,4 %);
- **presejanost v Programu Zora** – Polzela 78,3 % (Slovenija 71,7 %);
- **pomoč na domu** – Polzela 2,9 % (Slovenija 1,7 %).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za tri opazovane kazalnike, in sicer:

- **prekomerna prehranjenost otrok** – Polzela 33,2 % (Slovenija 28,7 %);
- **poškodovani v transportnih nezgodah** – Polzela 1,6 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,1 na 1.000 prebivalcev);
- **bolniška odsotnost** – Polzela 22,6 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča.

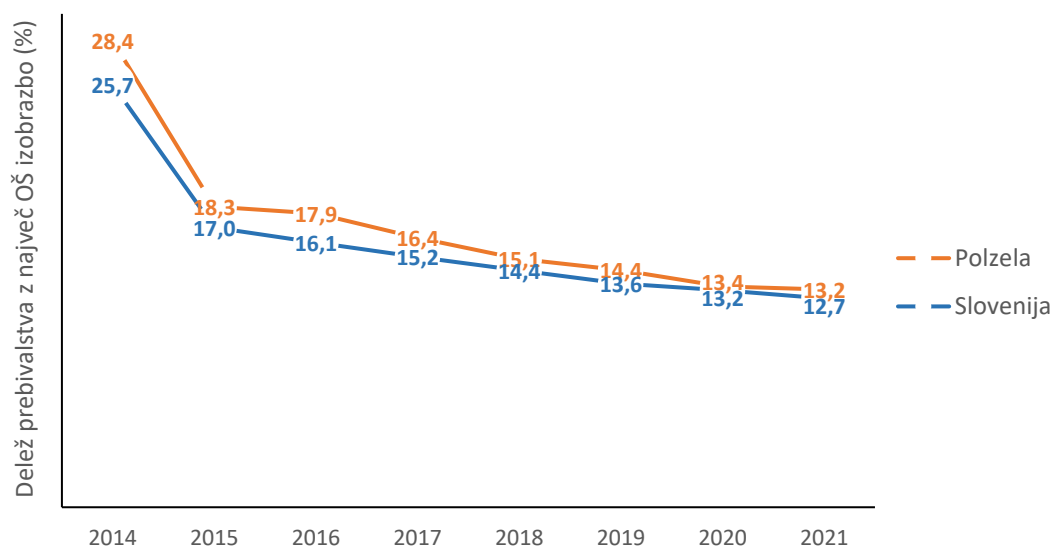
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v dveh kazalnikih, za katera odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:**

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Polzela 6,2 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **novi primeri raka** – Polzela 465 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)** upada;
- **stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa** upada;
- **delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj)** upada.

Slika 13. Občina Polzela – Delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednost kazalnika umrljivost zaradi raka pljuč zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Polzela so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- spodbujanju zdrave prehrane in gibanja ter posledično preprečevanju prekomerne prehranjenosti otrok in mladostnikov ter odraslih;
- izboljšanju prometne varnosti z metodami in ukrepi za zmanjšanje prometnih nesreč ter spodbujanju udeležencev v prometu k odgovornejšemu vedenju, spoštovanju predpisov in oblikovanju zavesti o pomenu prometne varnosti.

ZDRAVJE V OBČINI POLZELA 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+11,5 ‰

SLO: -0,9 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

68,8 %

SLO: 66,1 %

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

69,6 %

SLO: 63,4 %

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

78,3 %

SLO: 71,7 %

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

2,9 %

SLO: 1,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

PREKOMERNA PREHRANJENOST
OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

33,2 %

SLO: 28,7 %

POŠKODOVANI V TRANSPORTNIH
NEZGODAH

1,6

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 1,1

BOLNIŠKA ODSOTNOST

22,6 dni

SLO: 19,4 dni

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)

Spodbujanje zdrave prehrane in rednega gibanja pri otrocih in odraslih

Izboljšanje prometne varnosti z metodami in ukrepi za zmanjšanje prometnih nesreč

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA PREBOLD

Občina Prebold je nadpovprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,18, ki se znotraj regije uvršča na prvo mesto med 31 savinjskimi občinami, skupaj z Mestno občino Celje. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj) in po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Prebold se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 9 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v petih kazalnikih, in sicer:

- **razvitost občine** – Prebold 1,18 indeks (Slovenija 1 indeks), kazalnik narašča;
- **skupni prirast prebivalstva** – Prebold +19,8 ‰ (Slovenija –0,9 ‰), kazalnik narašča;
- **stopnja delovne aktivnosti** – Prebold 70,4 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu Zora** – Prebold 79,6 % (Slovenija 71,7 %);
- **hospitalizacije zaradi klopnega menigoencefalitisa** – Prebold 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za dva opazovana kazalnika, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ in manj)** – Prebold 14,2 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **bolniška odsotnost** – Prebold 20,9 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča.

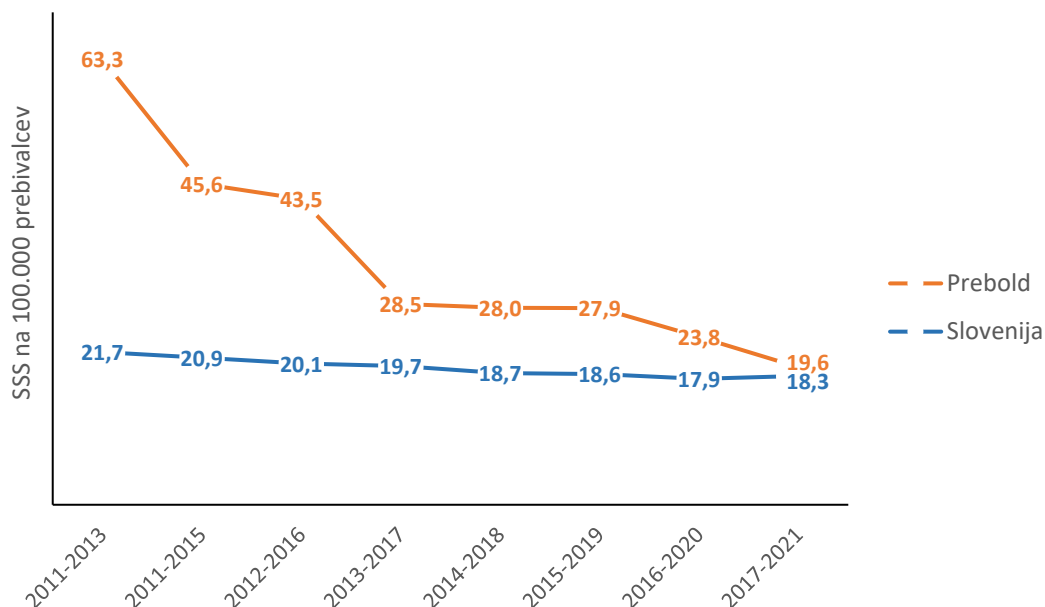
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v dveh kazalnikih, za katera odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Prebold 6,2 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev);
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Prebold 3,9 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada;**
- **delež presejanih v Programu DORA narašča;**
- **stopnja hospitalizacij zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let) upada;**
- **stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;**
- **stopnja umrljivosti zaradi samomora upada.**

Slika 14. Občina Prebold – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti zaradi samomora na 100.000 prebivalcev. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Vrednost kazalnika novi primeri raka dojke zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Prebold so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- preprečevanju padcev pri starejših;
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola.

ZDRAVJE V OBČINI PREBOLD 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+19,8 ‰ ↑

SLO: -0,9 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

70,4 ‰ ↑

SLO: 66,1 ‰

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

79,6 ‰

SLO: 71,7 ‰

RAZVITOST OBČINE

1,18 indeks ↑

SLO: 1 indeks

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

0 ↓

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev
SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

14,2 ‰ ↓

SLO: 12,7 ‰

BOLNIŠKA ODSOTNOST

20,9 dni ↑

SLO: 19,4 dni

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)

Izboljšanje prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola

Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA REČICA OB SAVINJI

Občina Rečica ob Savinji je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,02, ki se znotraj regije uvršča na 21. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižji rasti prebivalstva in po višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Rečica ob Savinji se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 11 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v šestih kazalnikih, in sicer:

- **stopnja delovne aktivnosti** – Rečica ob Savinji 72,8 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **sodelovanje pri odločitvah skupnosti** – Rečica ob Savinji 59,5 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 50,8 %);
- **bolniška odsotnost** – Rečica ob Savinji 17,2 dni (Slovenija 19,4 dni);
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Rečica ob Savinji 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov);
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Rečica ob Savinji 0,7 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev);
- **novi primeri raka pljuč** – Rečica ob Savinji 23 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 70 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Rečica ob Savinji –13,2 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Rečica ob Savinji 30 % (Slovenija 8,5 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi klopnege meningoencefalitisa** – Rečica ob Savinji 30 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **splošna umrljivost** – Rečica ob Savinji 1.175 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

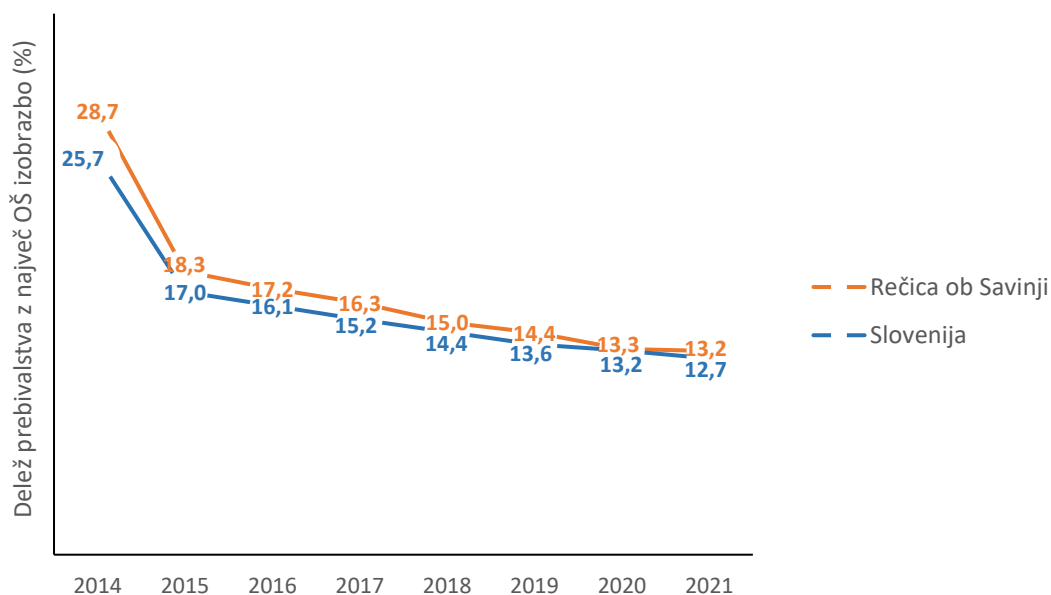
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v enem kazalniku, za katerega odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Rečica ob Savinji 24,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **delež osnovno izobraženih odrasli (OŠ in manj) upada.**

Slika 15. Občina Rečica ob Savinji – Delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, novi primeri raka, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka dojke, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Rečica ob Savinji so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- cepljenju proti klopnemu meningoencefalitisu;
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola.

ZDRAVJE V OBČINI REČICA OB SAVINJI 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

BOLNIŠKA ODSOTNOST 17,2 dni SLO: 19,4 dni	SODELOVANJE PRI ODLOČITVAH SKUPNOSTI 59,5 % odraslih prebivalcev SLO: 50,8 %	STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let} 72,8 % ↑ SLO: 66,1 %
BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več} 0,7 hospitalizacij na 1.000 prebivalcev SLO: 1,7	ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI 0 hospitalizacij na 1.000 prebivalcev SLO: 0,5	NOVI PRIMERI RAKA PLJUČ 23 na 100.000 prebivalcev SLO: 70

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SPLOŠNA UMRJIVOST 1.175 ↑ smrti na 100.000 prebivalcev SLO: 933	SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA -13,2 ‰ SLO: -0,9 ‰
PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI 30,0 % ↑ SLO: 8,5 %	KLOPNI MENINGOENCEFALITIS 30,0 ↓ hospitalizacij na 100.000 prebivalcev SLO: 7,3

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Izboljšanje prometne varnosti s poudarkom na omejevanju rabe alkohola

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA ROGAŠKA SLATINA

Občina Rogaška Slatina je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,07, ki se znotraj regije uvršča na 11. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let) in višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj).

Občina Rogaška Slatina se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 14 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v petih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Rogaška Slatina +9,9 ‰ (Slovenija –0,9 ‰), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu Zora** – Rogaška Slatina 76,1 % (Slovenija 71,7 %);
- **bolniška odsotnost** – Rogaška Slatina 17,6 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Rogaška Slatina 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov), kazalnik upada;
- **novi primeri raka pljuč** – Rogaška Slatina 46 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 70 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za tri opazovane kazalnike, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Rogaška Slatina 14,7 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **odzivnost v Program Sviti** – Rogaška Slatina 52,0 % (Slovenija 63,4 %);
- **splošna umrljivost** – Rogaška Slatina 1.038 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

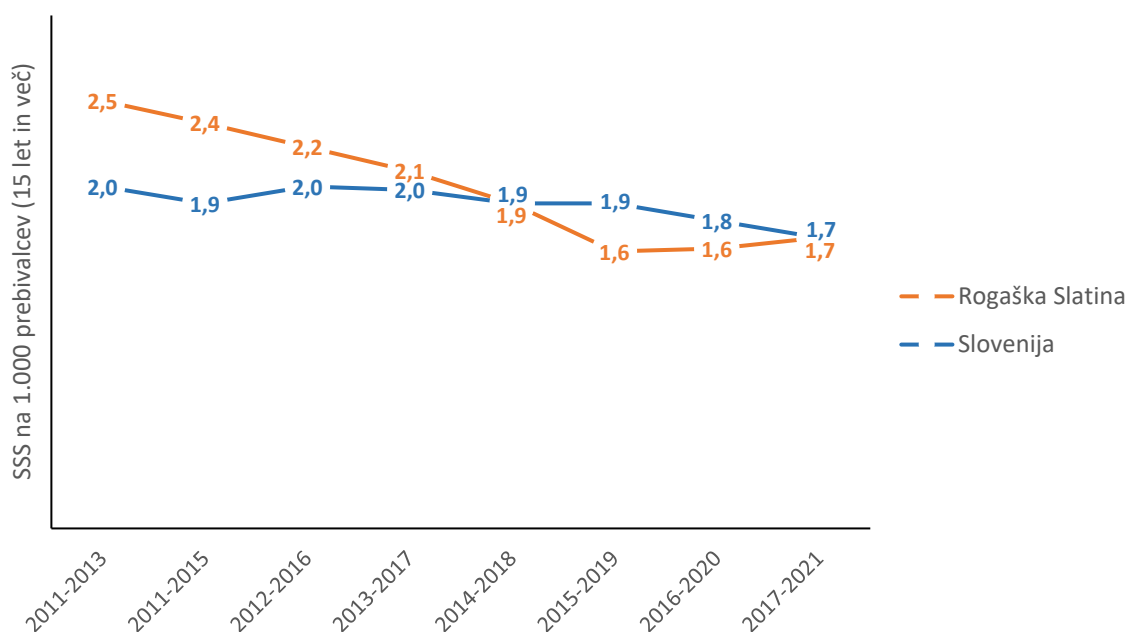
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v šestih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:**

- **starejše prebivalstvo (80 let in več)** – Rogaška Slatina 4,5 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Rogaška Slatina 6,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Rogaška Slatina 24,8 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil proti strjevanju krvi** – Rogaška Slatina 12,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev);
- **novi primeri raka** – Rogaška Slatina 458 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Rogaška Slatina 18,4 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- delež presejanih v Programu DORA narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa upada;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi samomora upada;
- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), upada.

Slika 16. Občina Rogaška Slatina – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Rogaška Slatina so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- preprečevanju padcev pri starejših;
- preventivi rakavih obolenj in udeležbi v presejalnih programih – Dora, Zora in Svit;
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola.

ZDRAVJE V OBČINI ROGAŠKA SLATINA 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+9,9 ‰

SLO: -0,9 ‰

BOLNIŠKA ODSOTNOST

17,6 dni

SLO: 19,4 dni

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

76,1 %

SLO: 71,7 %

ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 0,5

NOVI PRIMERI RAKA PLJUČ

46

na 100.000 prebivalcev
SLO: 70

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

14,7 %

SLO: 12,7 %

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.038

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 933

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

52,0 %

SLO: 63,4 %

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

UMRLJIVOST ZARADI VSEH VRST RAKA

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Preprečevanje padcev pri starejših
- Preventiva rakavih obolenj in udeležba v presejalnih programih - Dora, Zora, Svit
- Izboljšanje prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA ROGATEC

Občina Rogatec je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,02, ki se znotraj regije uvršča na 21. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižji rasti prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let) in višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj).

Občina Rogatec se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 17 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v petih kazalnikih, in sicer:

- **poškodovani v transportnih nezgodah** – Rogatec 0,6 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,1 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **presejanost v Programu Zora** – Rogatec 76,3 % (Slovenija 71,7 %);
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Rogatec 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov), kazalnik upada;
- **pomoč na domu** – Rogatec 3,6 % (Slovenija 1,7 %);
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Rogatec 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za šest opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Rogatec –26,9 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Rogatec 18,3 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti** – Rogatec 86,4 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 97,5 %);
- **odzivnost v Program Sviti** – Rogatec 52,7 % (Slovenija 63,4 %);
- **bolniška odsotnost** – Rogatec 22,7 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **novi primeri raka želodca** – Rogatec 62 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 22 na 100.000 prebivalcev).

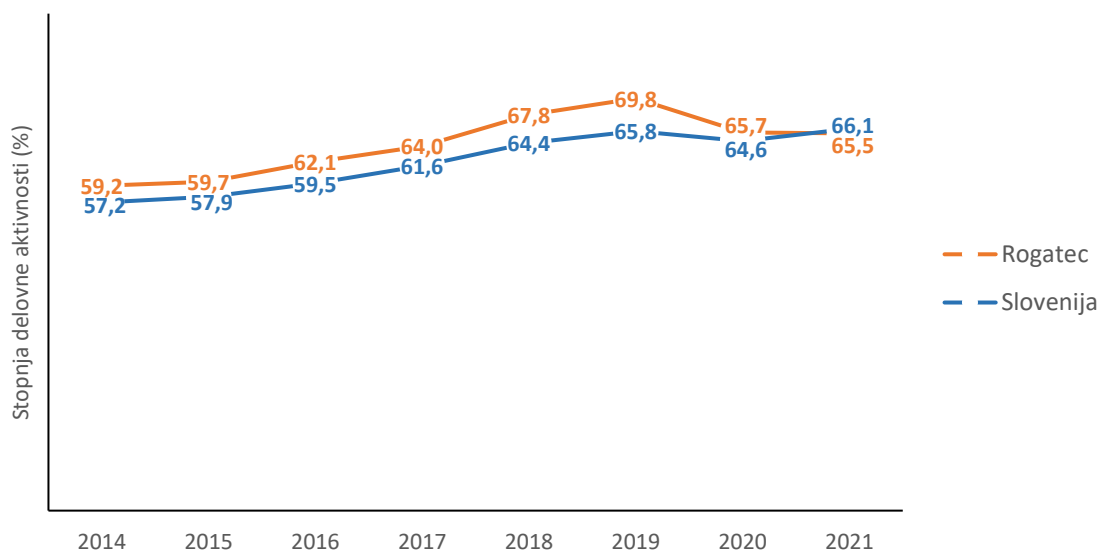
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v šestih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:**

- **starejše prebivalstvo (80 let in več)** – Rogatec 3,9 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Rogatec 7,0 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Rogatec 26,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil proti strjevanju krvi** – Rogatec 13,4 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi možganske kapi (35–84 let)** – Rogatec 3,9 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,4 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Rogatec 21,1 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), upada;
- stopnja delovne aktivnosti narašča.

Slika 17. Občina Rogatec – Stopnja delovne aktivnosti. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Rogatec so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- dostopu do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti;
- presejalnih programih, posebej na Programu Svit;
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- ozaveščanju o preprečevanju ter zgodnjem odkrivanju raka (novih primerih raka želodca).

ZDRAVJE V OBČINI ROGATEC 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

POŠKODOVANI V TRANSPORTNIH NEZGODAH

0,6

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 1,1

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

3,6 %

SLO: 1,7 %

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

76,3 %

SLO: 71,7 %

ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 0,5

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

0

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev
SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

18,3 %

SLO: 12,7 %

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-26,9 ‰

SLO: -0,9 ‰

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

52,7 %

SLO: 63,4 %

DOSTOP DO VARNIH SPREHAJALNIH IN KOLESARSKIH POTI

86,4 %

odraslih prebivalcev
SLO: 97,5 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

22,7 dni

SLO: 19,4 dni

NOVI PRIMERI RAKA ŽELODCA

62

na 100.000 prebivalcev
SLO: 22

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Izboljševanje udeležbe v presejalnih programih, posebej v Programu Svit
- Dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti
- Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)
- Ozaveščanje o preventivi pred rakavimi obolenji (novi primeri raka želodca)

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA SLOVENSKE KONJICE

Občina Slovenske Konjice je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,05, ki se znotraj regije uvršča na 17. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižji rasti prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let) in višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Slovenske Konjice se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 10 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **stopnja delovne aktivnosti** – Slovenske Konjice 68,9 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Slovenske Konjice 5,9 % (Slovenija 8,5 %), kazalnik upada;
- **presejanost v Programu Zora** – Slovenske Konjice 75,8 % (Slovenija 71,7 %);
- **pomoč na domu** – Slovenske Konjice 2,4 % (Slovenija 1,7 %).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Slovenske Konjice –2,2 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Slovenske Konjice 33,9 % (Slovenija 28,7 %);
- **oviranost pri vsakodnevni skrbi zase** – Slovenske Konjice 15,7 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 6,6 %);
- **umrljivost zaradi samomora** – Slovenske Konjice 39 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 18 na 100.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

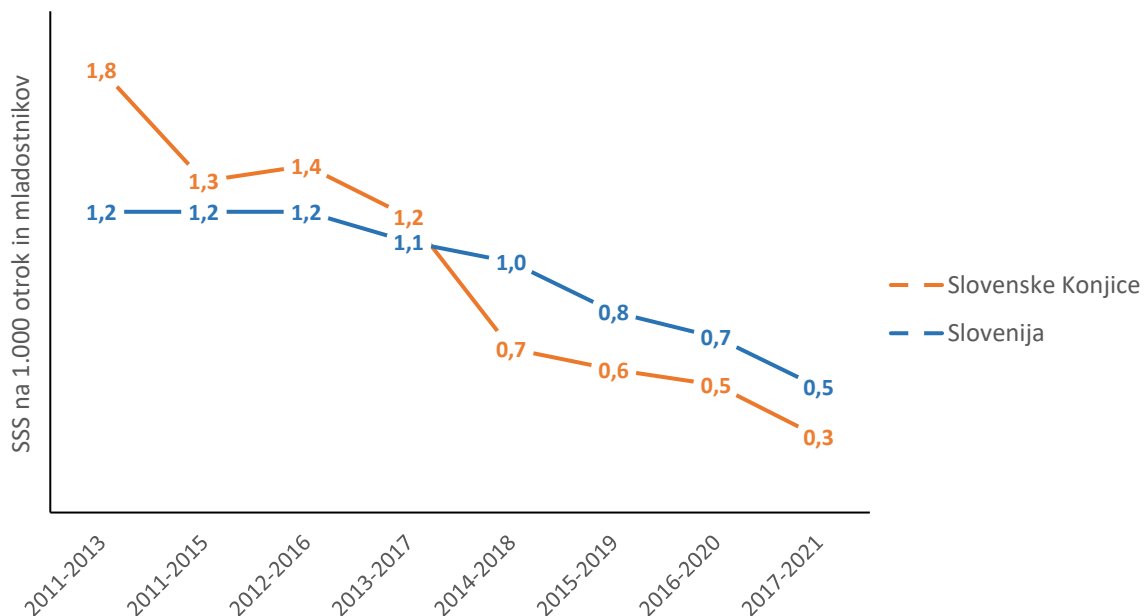
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v dveh kazalnikih, za katera odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:**

- **starejše prebivalstvo (80 let in več)** – Slovenske Konjice 4,5 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Slovenske Konjice 23,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj) upada;**
- **delež odzivnih v Program Svit narašča;**
- **stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa upada;**
- **stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;**
- **delež presejanih v Programu DORA narašča;**
- **stopnja hospitalizacij zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let) upada.**

Slika 18. Občina Slovenske Konjice – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0-19 let). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- bolniška odsotnost narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Slovenske Konjice so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- oviranosti pri vsakodnevni skrbi zase;
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- padcih starejšega prebivalstva;
- duševnem zdravju (umrljivost zaradi samomora);
- zniževanju prekomerne prehranjenosti otrok;
- zmanjševanju rabe alkohola.

ZDRAVJE V OBČINI SLOVENSKE KONJICE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

68,9 % ↑

SLO: 66,1 %

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI
POVZROČITELJI

5,9 % ↓

SLO: 8,5 %

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

75,8 %

SLO: 71,7 %

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

2,4 %

SLO: 1,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-2,2 ‰

SLO: -0,9 ‰

PREKOMERNA PREHRANJENOST
OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

33,9 %

SLO: 28,7 %

OVIRANOST PRI VSAKODNEVNI SKRBI ZASE^{55 let in več}

15,7 %

SLO: 6,6 %

UMRLJIVOST ZARADI SAMOMORA

39 ↑

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 18

NEUGODEN TREND

BOLNIŠKA ODSOTNOST

BOLEZNI, NEPOSREDNO
PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH
PREBIVALCIH^{65 let in več}

**PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP**

- Pomoč pri oviranosti pri vsakodnevni skrbi zase
- Skrb za duševno zdravje (umrljivost zaradi samomora)
- Zniževanje prekomerne prehranjenosti otrok
- Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)
- Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših
- Zmanjševanje rabe alkohola

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA SOLČAVA

Občina Solčava je podpovprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,72, ki se znotraj regije uvršča na zadnje mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižji razvitosti občine in večjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let).

Občina Solčava se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 10 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v šestih kazalnikih, in sicer:

- **telesni fitnes otrok** – Solčava 58,1 indeks – podatki so pripisani od občine Luče (Slovenija 43,7 indeks);
- **poškodovani v transportnih nezgodah** – Solčava 0 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,1 na 1.000 prebivalcev);
- **bolniška odsotnost** – Solčava 16,5 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Solčava 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov);
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Solčava 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev);
- **umrljivost zaradi samomora** – Solčava 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 18 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za en opazovani kazalnik, in sicer:

- **razvitost občine** – Solčava 0,72 indeks (Slovenija 1 indeks), kazalnik narašča.

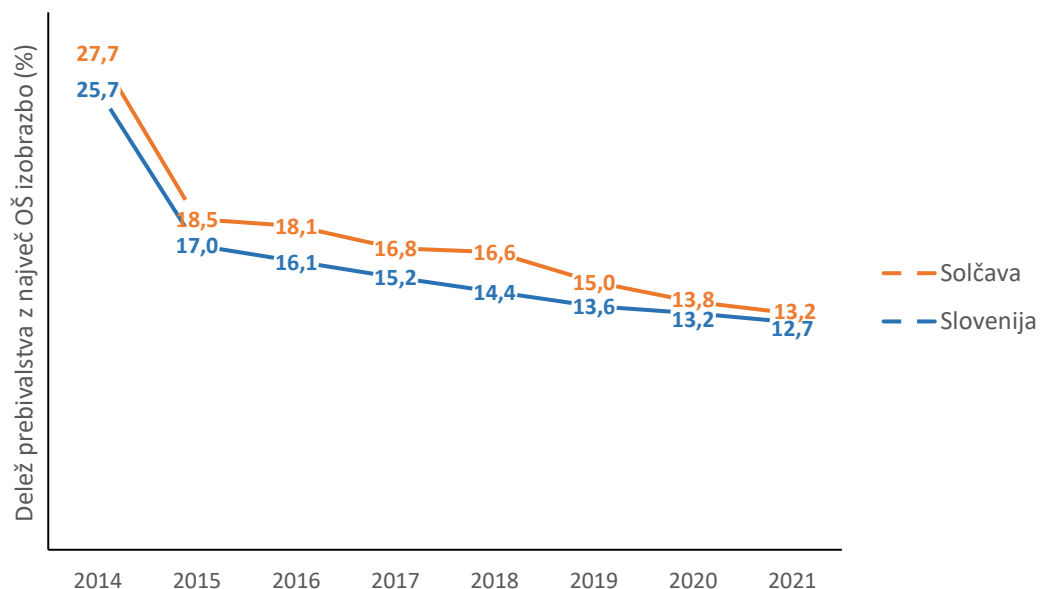
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v treh kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Solčava 8,2 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **novi primeri raka debelega črevesa in danke** – Solčava 0 na 100.000 prebivalcev, (Slovenija 64 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **novi primeri raka dojke** – Solčava 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 129 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja delovne aktivnosti narašča;**
- **delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj) upada.**

Slika 19. Občina Solčava – Delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji, odzivnost v Program Svit, presejanost v Programu DORA, bolezni, neposredno pripisljive alkoholu, prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni, prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka, prejemniki zdravil proti strjevanju krvi, srčna kap, možganska kap, novi primeri raka, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka želodca, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, pomoč na domu, splošna umrljivost, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Solčava so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**.

ZDRAVJE V OBČINI SOLČAVA 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

POŠKODOVANI V TRANSPORTNIH NEZGODAH

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 1,1

BOLNIŠKA ODSOTNOST

16,5 dni ↑

SLO: 19,4 dni

TELESNI FITNES OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

VIŠJA

gibalna učinkovitost

ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 0,5

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 7,3

UMRLJIVOST ZARADI SAMOMORA

0

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 18

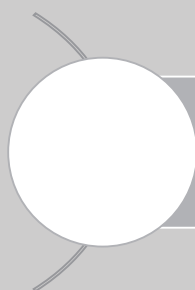
SLABŠE KOT V SLOVENIJI

RAZVITOST OBČINE

0,72 indeks ↑

SLO: 1 indeks

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Splošni ukrepi promocije zdravja

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA ŠENTJUR

Občina Šentjur je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,08, ki se znotraj regije uvršča na 8. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji rasti prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let) in višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Šentjur se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 11 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v petih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Šentjur +0,9 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Šentjur 67,9 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Šentjur 5,2 % (Slovenija 8,5 %), kazalnik upada;
- **presejanost v Programu DORA** – Šentjur 81,4 % (Slovenija 78,0 %);
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Šentjur 1,6 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za en opazovani kazalnik, in sicer:

- **bolniška odsotnost** – Šentjur 21,8 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča.

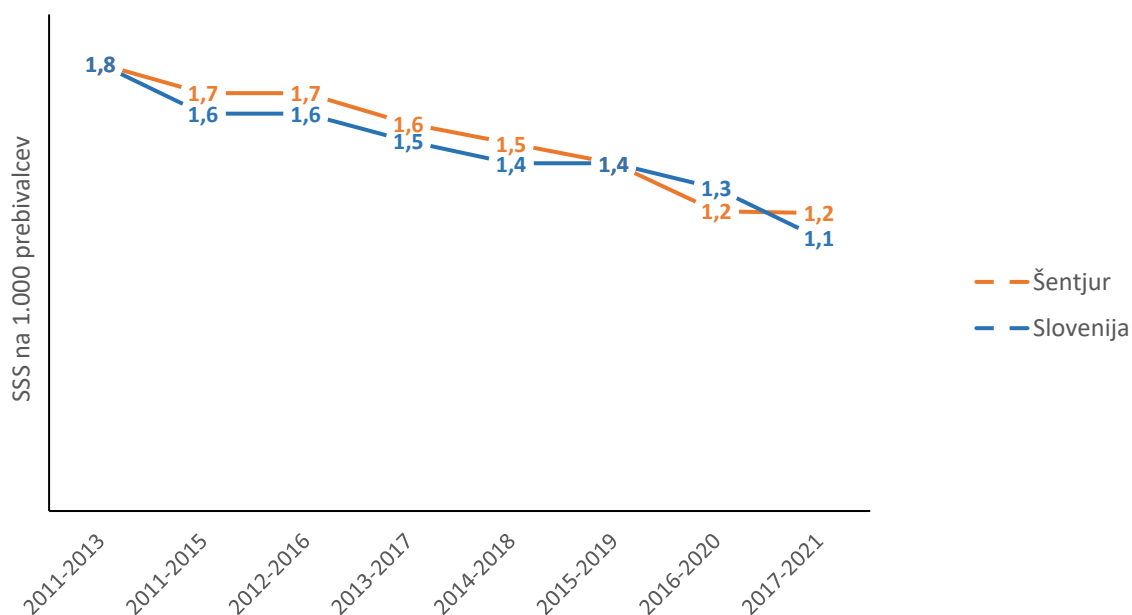
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v petih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega**:

- **starejše prebivalstvo (80 let in več)** – Šentjur 4,8 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Šentjur 6,4 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Šentjur 23,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **možganska kap (35–84 let)** – Šentjur 3,2 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,4 na 1.000 prebivalcev);
- **novi primeri raka** – Šentjur 477 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj)** upada;
- **stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)**, upada;
- **stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)** upada;
- **stopnja umrljivost zaradi vseh vrst raka (0–74 let)** upada;
- **stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah** upada.

Slika 20. Občina Šentjur – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi poškodovanih v transportnih nezgodah. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja novih primerov pljučnega raka narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča;
- stopnja umrljivosti zaradi samomora narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Šentjur so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zmanjševanju rabe tobačnih in povezanih izdelkov ter spodbujanju nekajenja;
- padcih starejšega prebivalstva;
- duševnem zdravju (umrljivost zaradi samomora).

ZDRAVJE V OBČINI ŠENTJUR 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+0,9 ‰

SLO: -0,9 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

67,9 % ↑

SLO: 66,1 %

PRESEJANOST V PROGRAMU DORA

81,4 %

SLO: 78 %

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

5,2 % ↓

SLO: 8,5 %

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

1,6 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,8 dni ↑

SLO: 19,4 dni

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

NOVI PRIMERI PLJUČNEGA RAKA

UMRLJIVOST ZARADI SAMOMORA

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)
- Preprečevanje padcev pri starejših
- Skrb za duševno zdravje (umrljivost zaradi samomora)
- Zmanjševanje rabe tobaknih in povezanih izdelkov ter spodbujanje nekajenja

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA ŠMARJE PRI JELŠAH

Občina Šmarje pri Jelšah je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,07, ki se znotraj regije uvršča na 11. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Občina Šmarje pri Jelšah se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 7 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v dveh kazalnikih, in sicer:

- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Šmarje pri Jelšah 6,1 % (Slovenija 8,5 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu Zora** – Šmarje pri Jelšah 75,4 % (Slovenija 71,7 %).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Šmarje pri Jelšah 14,7 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **odzivnost v Program Sviti** – Šmarje pri Jelšah 60,1 % (Slovenija 63,4 %);
- **bolniška odsotnost** – Šmarje pri Jelšah 21,1 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **splošna umrljivost** – Šmarje pri Jelšah 1.108 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev).

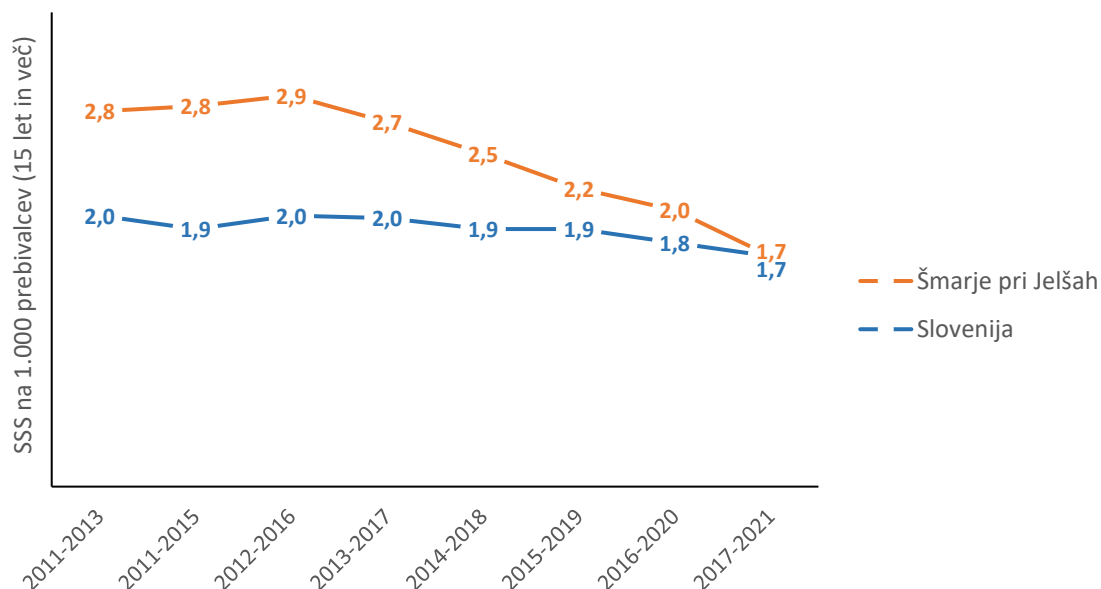
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v enem kazalniku, za katerega odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Šmarje pri Jelšah 6,3 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;
- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), upada.

Slika 21. Občina Šmarje pri Jelšah – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja novih primerov pljučnega raka narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Šmarje pri Jelšah so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- udeležbi v presejalnih programih, še posebej v Programu Svit;
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zmanjševanju rabe tobačnih in povezanih izdelkov ter spodbujanju nekajenja;
- preprečevanje padcev pri starejšem prebivalstvu.

ZDRAVJE V OBČINI ŠMARJE PRI JELŠAH 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

PROMETNE NEZGODE Z
ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

6,1 %

SLO: 8,5 %

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

75,4 %

SLO: 71,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

14,7 %

SLO: 12,7 %

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

60,1 %

SLO: 63,4 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,1 dni

SLO: 19,4 dni

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.108

smrti na 100.000 prebivalcev

SLO: 933

NEUGODEN TREND

NOVI PRIMERI PLJUČNEGA RAKA

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

- Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)
- Izboljšanje udeležbe v presejalnih programih, predvsem v Programu Svit
- Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših
- Zmanjševanje rabe tobaknih in povezanih izdelkov ter spodbujanje nekajenja

↑↑ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

↓↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA ŠMARTNO OB PAKI

Občina Šmartno ob Paki je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,03, ki se znotraj regije uvršča na 19. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji prirasti prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let) in nižjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Občina Šmartno ob Paki se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 11 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v šestih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Šmartno ob Paki +13,4 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Šmartno ob Paki 11,0 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **telesni fitnes otrok** – Šmartno ob Paki 53,7 indeks (Slovenija 43,7 indeks);
- **odzivnost v Program Sviti** – Šmartno ob Paki 70,5 % (Slovenija 63,4 %);
- **presejanost v Programu DORA** – Šmartno ob Paki 83,3 % (Slovenija 78,0 %), kazalnik narašča;
- **umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)** – Šmartno ob Paki 18 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 69 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za en opazovani kazalnik, in sicer:

- **bolniška odsotnost** – Šmartno ob Paki 21,6 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;

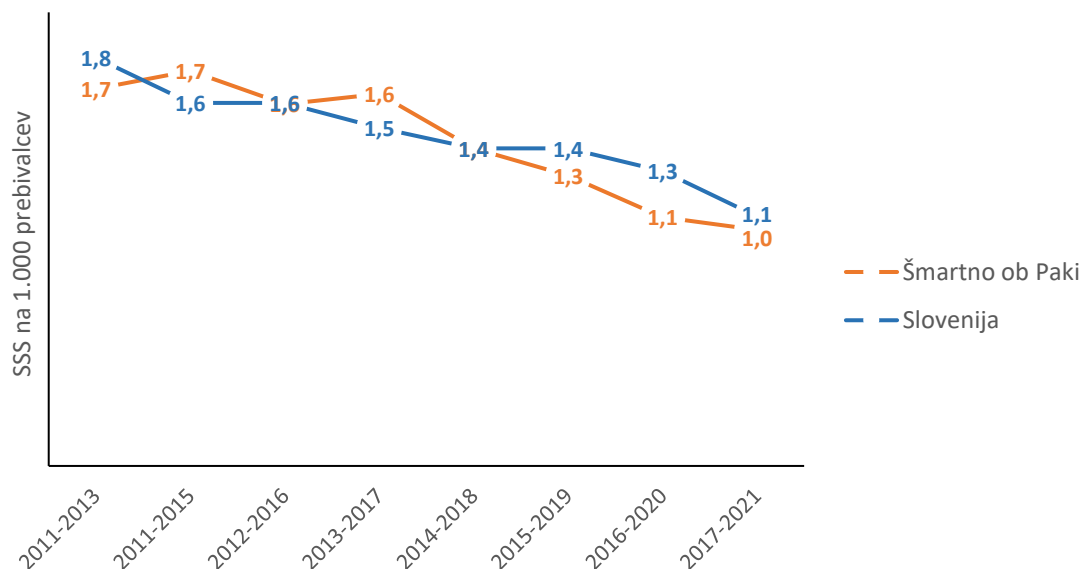
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v štirih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Šmartno ob Paki 3,9 % (Slovenija 5,5 %);
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Šmartno ob Paki 6,3 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Šmartno ob Paki 24,7 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Šmartno ob Paki 16,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja delovne aktivnosti narašča;**
- **delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji upada;**
- **stopnja hospitalizacij zaradi klopnega meningoencefalitisa upada;**
- **stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada.**

Slika 22. Občina Šmartno ob Paki – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi poškodovanih v transportnih nezgodah. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), narašča;
- stopnja splošne umrljivosti narašča;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) narašča;
- stopnja novih primerov raka pljuč narašča.

Vrednosti ostalih kazalnikov (astma pri otrocih in mladostnikih, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka dojke, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Šmartno ob Paki so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zmanjševanju rabe alkohola (bolezni, neposredno pripisljive alkoholu);
- zmanjševanju rabe tobačnih in povezanih izdelkov ter spodbujanju nekajenja.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+13,4 ‰

SLO: -0,9 ‰

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

11,0 % ↓

SLO: 12,7 %

TELESNI FITNES OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

VIŠJA

gibalna učinkovitost

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

70,5 %

SLO: 63,4 %

PRESEJANOST V PROGRAMU DORA

83,3 % ↑

SLO: 78,0 %

UMRLJIVOST ZARADI BOLEZNI SRCA IN OŽILJA^{0-74 let}

18 ↓

smrti na 100.000 prebivalcev

SLO: 69

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,6 dni ↑

SLO: 19,4 dni

NEUGODEN TREND

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

SPLOŠNA UMRLJIVOST

UMRLJIVOST ZARADI VSEH VRST RAKA^{0-74 let}

NOVI PRIMERI RAKA PLJUČ

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)

Zmanjševanje rabe alkohola (bolezni, neposredno pripisljive alkoholu)

Zmanjševanje rabe tobaknih in povezanih izdelkov ter spodbujanje nekajenja

OBČINA ŠOŠTANJ

Občina Šoštanj je nadpovprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,17, ki se znotraj regije uvršča na 3. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višji razvitosti občine, nižji prirasti prebivalstva, višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj) in višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Šoštanj se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 12 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v treh kazalnikih, in sicer:

- **razvitost občine** – Šoštanj 1,17 indeks (Slovenija 1,00 indeks), kazalnik upada;
- **stopnja delovne aktivnosti** – Šoštanj 68,0 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu DORA** – Šoštanj 81,8 % (Slovenija 78,0 %), kazalnik narašča.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za pet opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Šoštanj –2,5 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Šoštanj 15,1 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Šoštanj 16,6 % (Slovenija 8,5 %), kazalnik upada;
- **presejanost v Programu Zora** – Šoštanj 69,5 % (Slovenija 71,7 %);
- **bolniška odsotnost** – Šoštanj 27,4 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča.

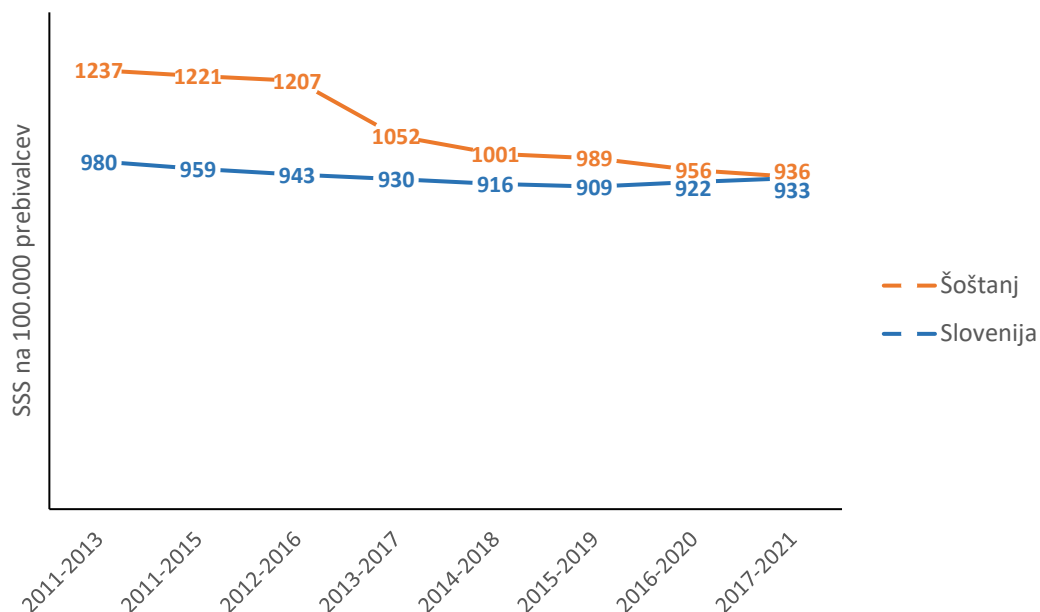
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v štirih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega**:

- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Šoštanj 6,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Šoštanj 24,2 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **srčna kap (35–74 let)** – Šoštanj 3 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2 na 1.000 prebivalcev);
- **novi primeri raka** – Šoštanj 479 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **delež odzivnih v Program Svit narašča;**
- **stopnja hospitalizacij zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let) upada;**
- **stopnja hospitalizacij zaradi klopnega meningoencefalitisa upada;**
- **stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;**
- **stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada;**
- **stopnja splošne umrljivosti upada.**

Slika 23. Občina Šoštanj – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti po stalnem bivališču (splošna umrljivost). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Šoštanj so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitevi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola;
- udeležbi v presejalnih programih, posebej še v Programu Zora.

ZDRAVJE V OBČINI ŠOŠTANJ 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

RAZVITOST OBČINE

1,17 indeks ↓

SLO: 1 indeks

STOPNJA DELOVNE
AKTIVNOSTI^{15-64 let}

68,0 % ↑

SLO: 66,1 %

PRESEJANOST V PROGRAMU
DORA

81,8 % ↑

SLO: 78,0 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

15,1 % ↓

SLO: 12,7 %

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-2,5 ‰

SLO: -0,9 ‰

PROMETNE NEZGODE Z
ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

16,6 % ↓

SLO: 8,5 %

PRESEJANOST V PROGRAMU
ZORA

69,5 %

SLO: 71,7 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

27,4 dni ↑

SLO: 19,4 dni

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Udeležba v presejalnih programih, še posebej v programu Zora

Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)

Izboljšanje prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA ŠTORE

Občina Štore je nadpovprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,12, ki se znotraj regije uvršča na 5. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižjem prirastu prebivalstva, višjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let) in višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Občina Štore se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 10 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v treh kazalnikih, in sicer:

- **dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti** – Štore 98,9 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 97,5 %);
- **presejanost v Programu Zora** – Štore 74,5 % (Slovenija 71,7 %);
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Štore 0,9 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za pet opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Štore -14,4 ‰ (Slovenija -0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Štore 15,2 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **sodelovanje pri odločitvah skupnosti** – Štore 45,6 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 50,8 %);
- **bolniška odsotnost** – Štore 21,5 dni (Slovenija 19,4 dni);
- **splošna umrljivost** – Štore 1.128 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev).

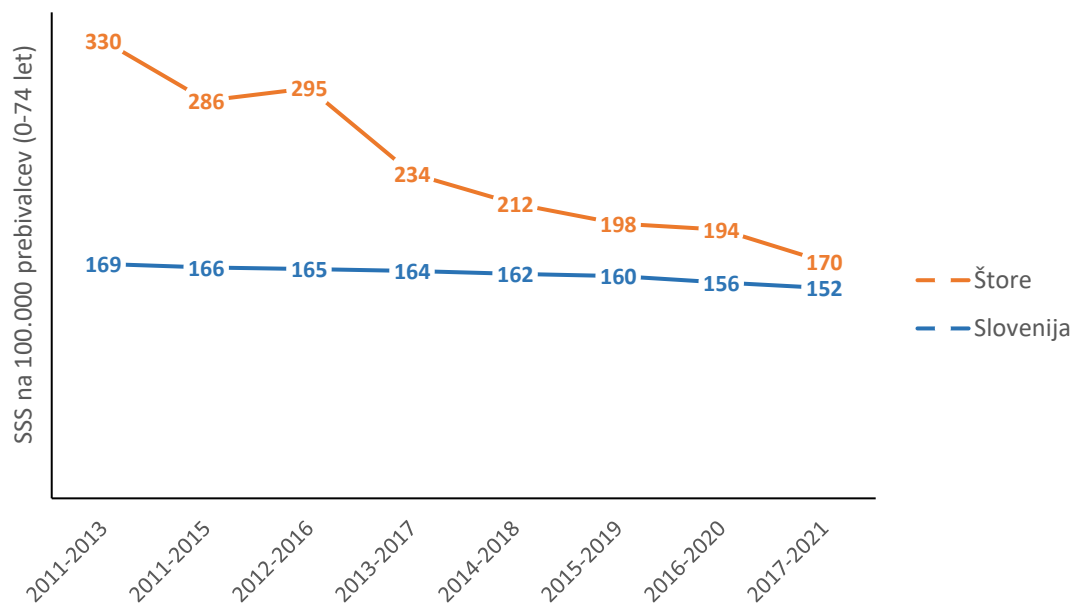
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v dveh kazalnikih, za katera odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Štore 3,7 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Štore 7,1 % (Slovenija 5,5 %);

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada.

Slika 24. Občina Štore – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0-74 let) na 100.000 prebivalcev. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Vrednosti ostalih kazalnikov (astma pri otrocih in mladostnikih, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Štore so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- možnosti sodelovanja prebivalcev pri odločitvah skupnosti;
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih.

ZDRAVJE V OBČINI ŠTORE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

DOSTOP DO VARNIH KOLESARSKIH
IN SPREHAJALNIH POTI

98,9 %

odraslih prebivalcev
SLO: 97,5 %

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE
ALKOHOLU^{15 let in več}

0,9

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 1,7

PRESEJANOST V PROGRAMU
ZORA

74,5 %

SLO: 71,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

15,2 %

SLO: 12,7 %

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-14,4 ‰

SLO: -0,9 ‰

SODELOVANJE PRI ODLOČITVAH
SKUPNOSTI

45,6 %

odraslih prebivalcev
SLO: 50,8 %

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.128

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 933

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,5 dni

SLO: 19,4 dni

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH
PREBIVALCIH^{65 let in več}

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih

Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)

Možnost sodelovanja prebivalcev pri odločitvah skupnosti

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA TABOR

Občina Tabor je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,02, ki se znotraj regije uvršča na 21. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višjem prirastu prebivalstva in višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Tabor se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 11 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v šestih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Tabor +13,1 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Tabor 70,4 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu Zora** – Tabor 79,1 % (Slovenija 71,7 %);
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Tabor 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov), kazalnik upada;
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Tabor 0,6 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **pomoč na domu** – Tabor 3,5 % (Slovenija 1,7 %).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike, in sicer:

- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Tabor 17,4 % (Slovenija 8,5 %);
- **dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti** – Tabor 94,1 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 97,5 %);
- **bolniška odsotnost** – Tabor 20,2 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **splošna umrljivost** – Tabor 1.226 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

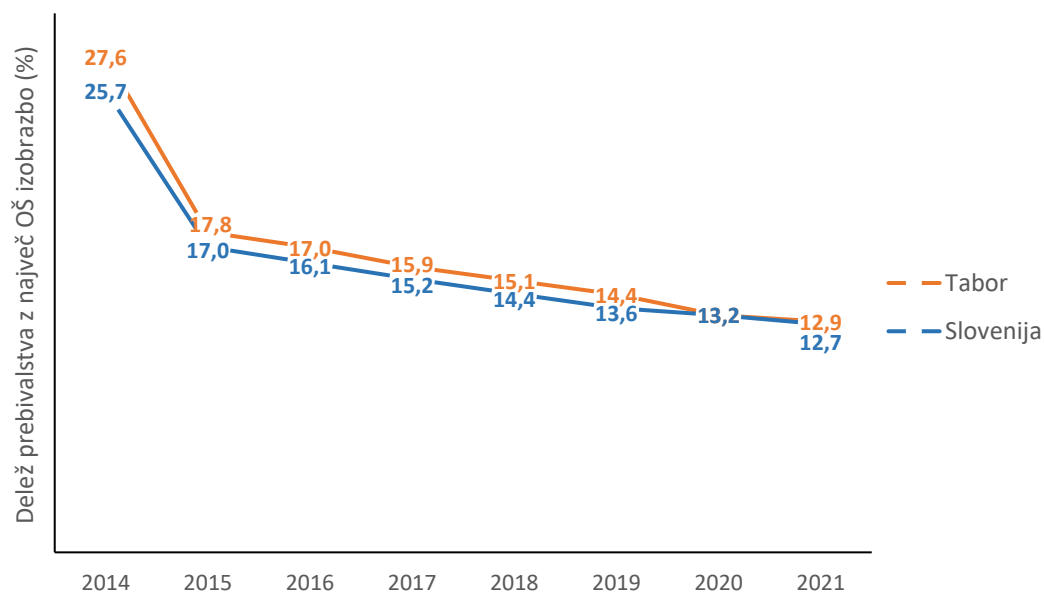
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v enem kazalniku, za katerega odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Tabor 26,4 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj) upada.**

Slika 25. Občina Tabor – Delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni, srčna kap, možganska kap, novi primeri raka, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, novi primeri raka želodca, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, klopni meningoencefalitis, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Tabor so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola;
- dostopu do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti;
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža).

ZDRAVJE V OBČINI TABOR 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA +13,1 ‰ SLO: -0,9 ‰	STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let} 70,4 % ↑ SLO: 66,1 %	PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA 79,1 % SLO: 71,7 %
BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več} 0,6 ↓ hospitalizacij na 1.000 prebivalcev SLO: 1,7	ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let} 0 ↓ hospitalizacij na 1.000 prebivalcev SLO: 0,5	POMOČ NA DOMU^{65 let in več} 3,5 % SLO: 1,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SPLOŠNA UMRLJIVOST 1.226 ↑ smrti na 100.000 prebivalcev SLO: 933	DOSTOP DO VARNIH KOLESARSKIH IN SPREHAJALNIH POTI 94,1 % odraslih prebivalcev SLO: 97,5 %
PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI 17,4 % SLO: 8,5 %	BOLNIŠKA ODSOTNOST 20,2 dni ↑ SLO: 19,4 dni

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

	Dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti
	Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)
	Izboljšanje prometne varnosti s poudarkom na zmanjšanju rabe alkohola

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
 ↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

MESTNA OBČINA VELENJE

Mestna občina Velenje je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,12, ki se znotraj regije uvršča na 5. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižjem prirastu prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let) in višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Mestna občina Velenje se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 15 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **poškodovani v transportnih nezgodah** – Velenje 0,9 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,1 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **odzivnost v Program Svit** – Velenje 66,9 % (Slovenija 63,4 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu DORA** – Velenje 81,4 % (Slovenija 78,0 %), kazalnik narašča;
- **bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več)** – Velenje 1,4 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za pet opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Velenje –6 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Velenje 16 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Velenje 30,9 % (Slovenija 28,7 %);
- **bolniška odsotnost** – Velenje 22,1 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **pomoč na domu** – Velenje 1,0 % (Slovenija 1,7 %).

Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v šestih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:**

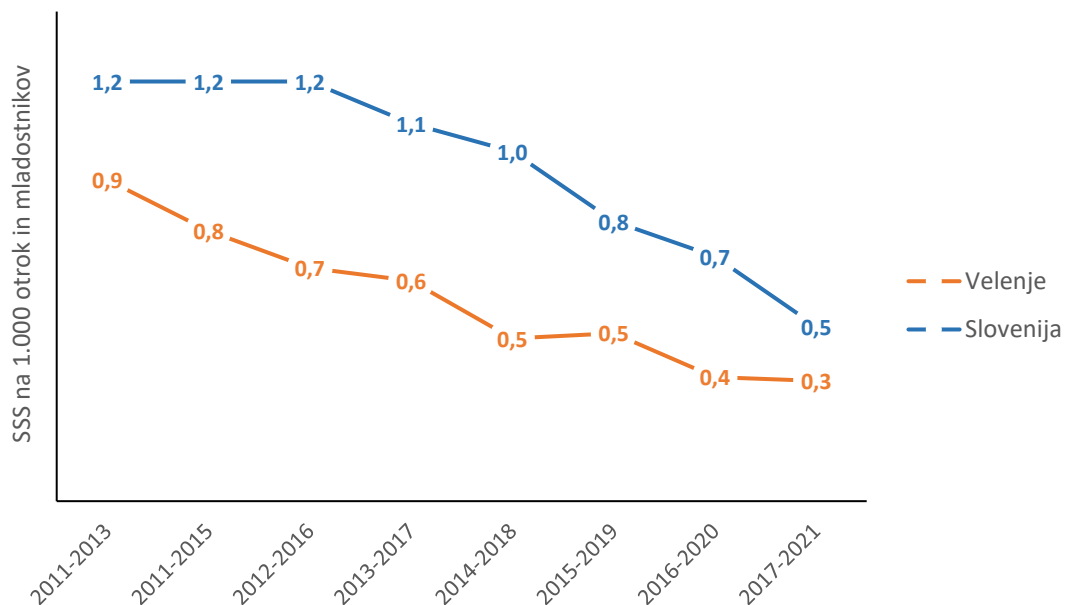
- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Velenje 4,1 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Velenje 6,4 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Velenje 24,1 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil proti strjevanju krvi** – Velenje 13,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Velenje 3,2 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Velenje 15,0 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja delovne aktivnosti narašča;**

- stopnja hospitalizacij zaradi klopnega meningoencefalitisa upada;
- stopnja splošne umrljivosti upada;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada;
- stopnja hospitalizacij zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let) upada.

Slika 26. Mestna občina Velenje – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0-19 let). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Velenje so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- spodbujanju zdrave prehrane in gibanja med odraslimi in otroki (zmanjševanje prekomerne prehranjenosti otrok);
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zagotavljanju pomoči na domu;
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

66,9 % ↑

SLO: 63,4 %

PRESEJANOST V PROGRAMU DORA

81,4 % ↑

SLO: 78,0 %

POŠKODOVANI V TRANSPORTNIH NEZGODAH

0,9 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 1,1

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

1,4 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 1,7

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

16,0 % ↓

SLO: 12,7 %

PREKOMERNA PREHRANJENOST OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

30,9 %

SLO: 28,7 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

22,1 dni ↑

SLO: 19,4 dni

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-6 ‰

SLO: -0,9 ‰

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

1,0 %

SLO: 1,7 %

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

Spodbujanje zdrave prehrane in rednega gibanja pri otrocih in odraslih

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)

Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših

Podpora izvajanju pomoči na domu

↑ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA VITANJE

Občina Vitanje je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,03, ki se znotraj regije uvršča na 19. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višjem prirastu prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (nad 80 let), višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj) in višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Vitanje se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 10 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Vitanje +2,2 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **stopnja delovne aktivnosti** – Vitanje 70,0 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu Zora** – Vitanje 76,1 % (Slovenija 71,7 %);
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Vitanje 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za tri opazovane kazalnike, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Vitanje 25,4 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Vitanje 42 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **umrljivost zaradi samomora** – Vitanje 84 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 18 na 100.000 prebivalcev).

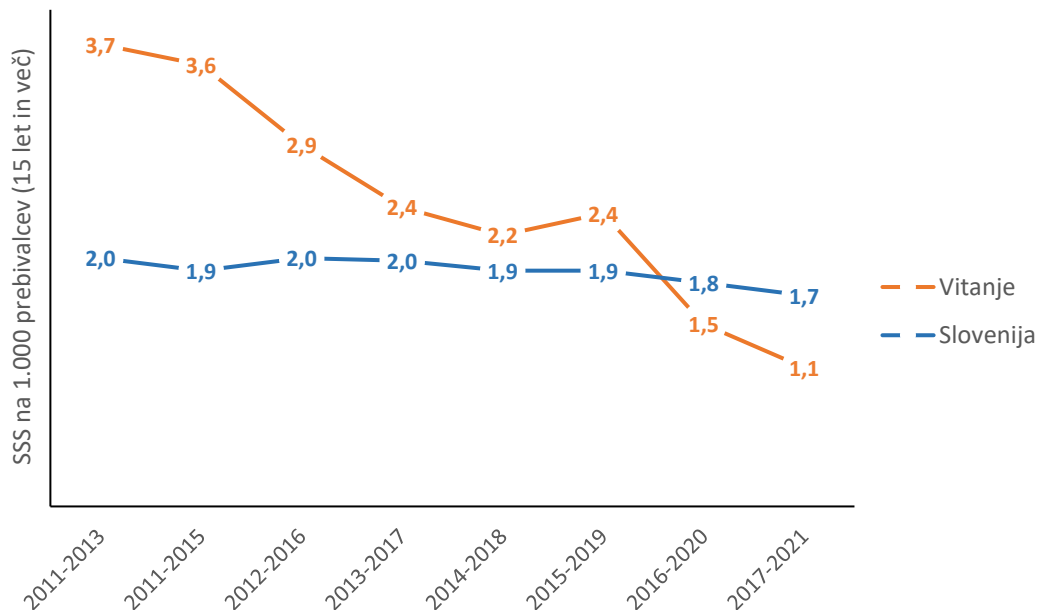
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v treh kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Vitanje 3,7 % (Slovenija 5,5 %);
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Vitanje 24,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Vitanje 0,8 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji** upada;
- **stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)**, upada.

Slika 27. Občina Vitanje – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, novi primeri raka, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, novi primeri raka želodca, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, splošna umrljivost, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Vitanje so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- cepljenju proti klopnemu meningoencefalitisu;
- duševnem zdravju (umrljivost zaradi samomora).

ZDRAVJE V OBČINI VITANJE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+2,2 ‰

SLO: -0,9 ‰

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

76,1 ‰

SLO: 71,7 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

70,0 ‰ ↑

SLO: 66,1 ‰

ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 0,5

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI
(OŠ ali manj)^{25-64 let}

25,4 ‰ ↓

SLO: 12,7 ‰

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

42,0 ↓

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev
SLO: 7,3

UMRLJIVOST ZARADI
SAMOMORA

84

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 18

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Skrb za duševno zdravje (umrljivost zaradi samomora)

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA VOJNIK

Občina Vojnik je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,08, ki se znotraj regije uvršča na 8. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višjem prirastu prebivalstva, nižjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj) in višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Vojnik se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 10 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v šestih kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Vojnik +5,2 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Vojnik 10,2 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **stopnja delovne aktivnosti** – Vojnik 68,5 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu Zora** – Vojnik 73,9 % (Slovenija 71,7 %);
- **presejanost v Programu DORA** – Vojnik 80,7 % (Slovenija 78,0 %);
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Vojnik 0,9 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za dva opazovana kazalnika, in sicer:

- **bolniška odsotnost** – Vojnik 21,9 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **oviranost pri vsakodnevni skrbi zase** – Vojnik 14,5 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 6,6 %).

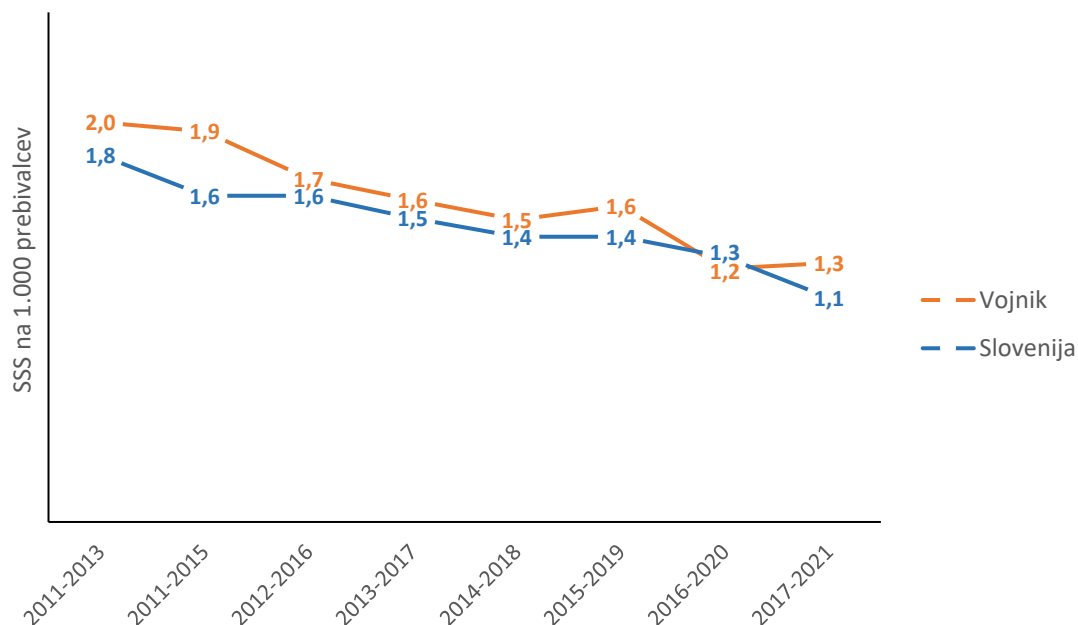
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v dveh kazalnikih, za katera odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega**:

- **novi primeri raka** – Vojnik 492 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Vojnik 13,1 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji** upada;
- **delež odzivnih v Program Svit** narašča;
- **stopnja hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** upada;
- **stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)** upada;
- **stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let)** upada;
- **stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah** upada.

Slika 28. Občina Vojnik – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi poškodovanih v transportnih nezgodah. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Vojnik so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitevi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- omogočanju pomoči pri oviranosti pri vsakodnevni skrbi zase;
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih;
- cepljenju proti klopnemu meningoencefalitisu.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA +5,2 ‰ SLO: -0,9 ‰	OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let} 10,2 % ↓ SLO: 12,7 %	STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let} 68,5 % ↑ SLO: 66,1 %
PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA 73,9 % SLO: 71,7 %	PRESEJANOST V PROGRAMU DORA 80,7 % SLO: 78,0 %	BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več} 0,9 ↓ hospitalizacij na 1.000 prebivalcev SLO: 1,7

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

BOLNIŠKA ODSOTNOST 21,9 dni ↑ SLO: 19,4 dni	OVIRANOST PRI VSAKODNEVNI SKRBI ZASE^{55 let in več} 14,5 % SLO: 6,6 %
--	---

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več} 	KLOPNI MENINGOENCEFALITIS
--	--

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)
- Omogočanje pomoči pri oviranost pri vsakodnevni skrbi zase
- Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših
- Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
 ↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA VRANSKO

Občina Vransko je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,02, ki se znotraj regije uvršča na 21. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višjem prirastu prebivalstva, višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj) in višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Vransko se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 12 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v sedmih kazalnikih, in sicer:

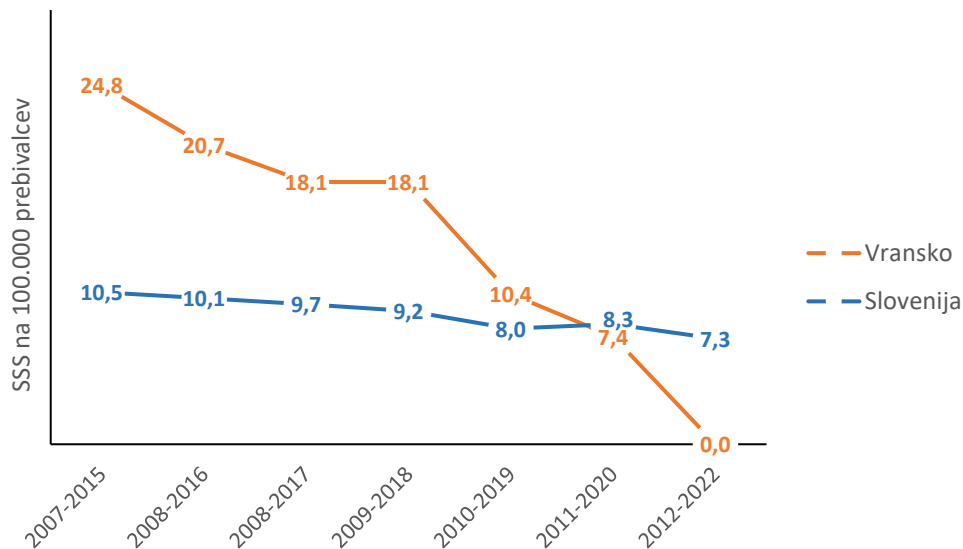
- **skupni prirast prebivalstva** – Vransko +9,7 ‰ (Slovenija –0,9 ‰), kazalnik narašča;
- **stopnja delovne aktivnosti** – Vransko 69,0 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu Zora** – Vransko 81,3 % (Slovenija 71,7 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Vransko 0 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov);
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Vransko 0,8 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **pomoč na domu** – Vransko 4,7 % (Slovenija 1,7 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Vransko 0 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za tri opazovane kazalnike, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Vransko 14,9 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **bolniška odsotnost** – Vransko 21,5 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **splošna umrljivost** – Vransko 1.140 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v dveh kazalnikih**, za katera odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **novi primeri raka** – Vransko 416 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Vransko 12,5 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev).

Slika 1. Občina Vranksko – Starostno standardizirana stopnja (SSS) hospitalizacij zaradi klopnega meningoencefalitisa. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Vranksko so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitevi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža).

ZDRAVJE V OBČINI VRANSKO 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+9,7 ‰ ↑

SLO: -0,9 ‰

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

81,3 ‰ ↑

SLO: 71,7 ‰

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

69,0 ‰ ↑

SLO: 66,1 ‰

ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let}

0

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 0,5

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

0,8 ↓

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 1,7

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

4,7 ‰ ↑

SLO: 1,7 ‰

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

0 ↓

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev

SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

14,9 ‰ ↓

SLO: 12,7 ‰

BOLNIŠKA ODSOTNOST

21,5 dni ↑

SLO: 19,4 dni

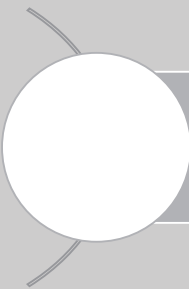
SPLOŠNA UMRJIVOST

1.140 ↑

smrti na 100.000 prebivalcev

SLO: 933

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniškega staleža)

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA ZREČE

Občina Zreče je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,06, ki se znotraj regije uvršča na 14. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižjem prirastu prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (80 let in več), višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj) in višji stopnji delovne aktivnosti.

Občina Zreče se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 15 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- stopnja delovne aktivnosti – Zreče 69,9 % (Slovenija 66,1 %), kazalnik narašča;
- presejanost v Programu Zora – Zreče 77,6 % (Slovenija 71,7 %);
- presejanost v Programu DORA – Zreče 82,0 % (Slovenija 78,0 %);
- pomoč na domu – Zreče 2,6 % (Slovenija 1,7 %).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za šest opazovanih kazalnikov, in sicer:

- skupni prirast prebivalstva – Zreče –3,8 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj) – Zreče 15,4 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- prekomerna prehranjenost otrok – Zreče 33,3 % (Slovenija 28,7 %);
- bolniška odsotnost – Zreče 19,9 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- splošna umrljivost – Zreče 1.106 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev), kazalnik narašča;
- umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) – Zreče 110 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 69 na 100.000 prebivalcev).

Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v petih kazalnikih**, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

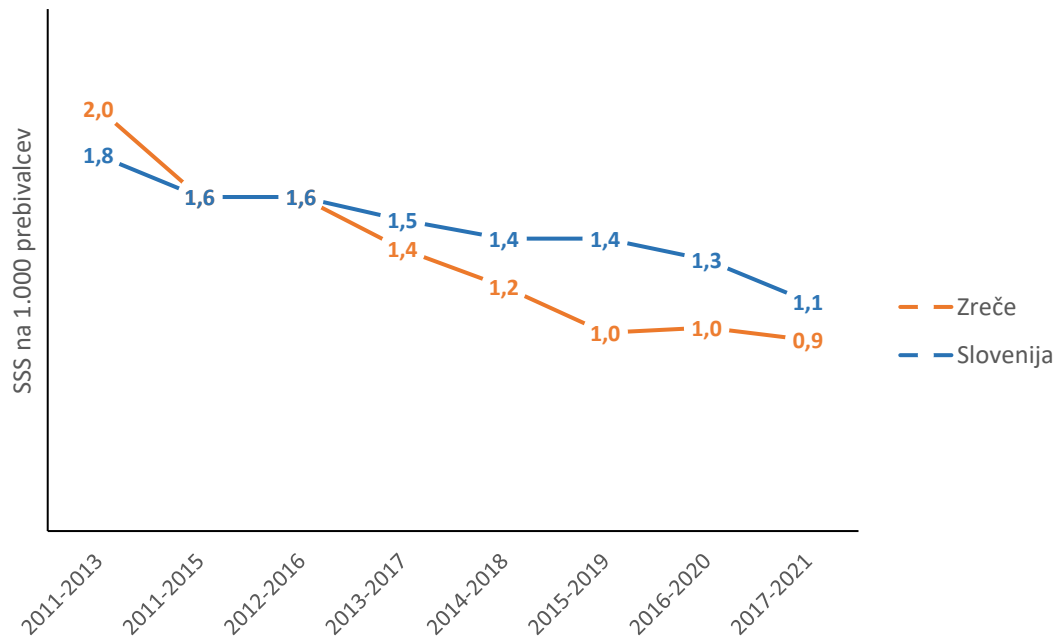
- starejše prebivalstvo (nad 80 let) – Zreče 3,8 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni – Zreče 6,2 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev);
- prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka – Zreče 25,4 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let) – Zreče 2,8 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2 na 1.000 prebivalcev);
- prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj – Zreče 17,0 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let) upada;
- stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa upada;

- stopnja umrljivosti zaradi samomora upada;
- stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada.

Slika 30. Občina Zreče – Starostno standardizirana stopnja (SSS) hospitalizacij zaradi poškodovanih v transportnih nezgodah. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (novi primeri raka dojke, umrljivost zaradi raka pljuč) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Zreče so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- skrbi za redno gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok);
- krepitevi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža).

ZDRAVJE V OBČINI ZREČE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

STOPNJA DELOVNE AKTIVNOSTI^{15-64 let}

69,9 % ↑

SLO: 66,1 %

PRESEJANOST V PROGRAMU DORA

82,0 %

SLO: 78,0 %

PRSEJANOST V PROGRAMU ZORA

77,6 %

SLO: 71,7 %

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

2,6 %

SLO: 1,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-3,8 %

SLO: -0,9 %

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI
(OŠ ali manj)^{25-64 let}

15,4 % ↓

SLO: 12,7 %

PREKOMERNA PREHRANJENOST
OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

33,3 %

SLO: 28,7 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

19,9 dni ↑

SLO: 19,4 dni

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.106 ↑

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 933

UMRLJIVOST ZARADI BOLEZNI SRCA
IN OŽILJA^{0-74 let}

110

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 69

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

Skrb za redno gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok)

Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniškega staleža)

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA ŽALEC

Občina Žalec je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,07, ki se znotraj regije uvršča na 11. mesto med 31 savinjskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižjem prirastu prebivalstva, nižjem deležu starejšega prebivalstva (80 let in več) in višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Občina Žalec se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 16 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v šestih kazalnikih, in sicer:

- **odzivnost v Program Svit** – Žalec 65,4 % (Slovenija 63,4 %), kazalnik narašča;
- **presejanost v Programu Zora** – Žalec 77,1 % (Slovenija 71,7 %);
- **presejanost v Programu DORA** – Žalec 80,9 % (Slovenija 78,0 %);
- **hospitalizacije zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let)** – Žalec 0,1 na 1.000 otrok in mladostnikov (Slovenija 0,5 na 1.000 otrok in mladostnikov), kazalnik upada;
- **pomoč na domu** – Žalec 2,6 % (Slovenija 1,7 %);
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Žalec 2,7 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za tri opazovane kazalnike, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Žalec –3,3 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Žalec 13,8 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **bolniška odsotnost** – Žalec 20,5 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča.

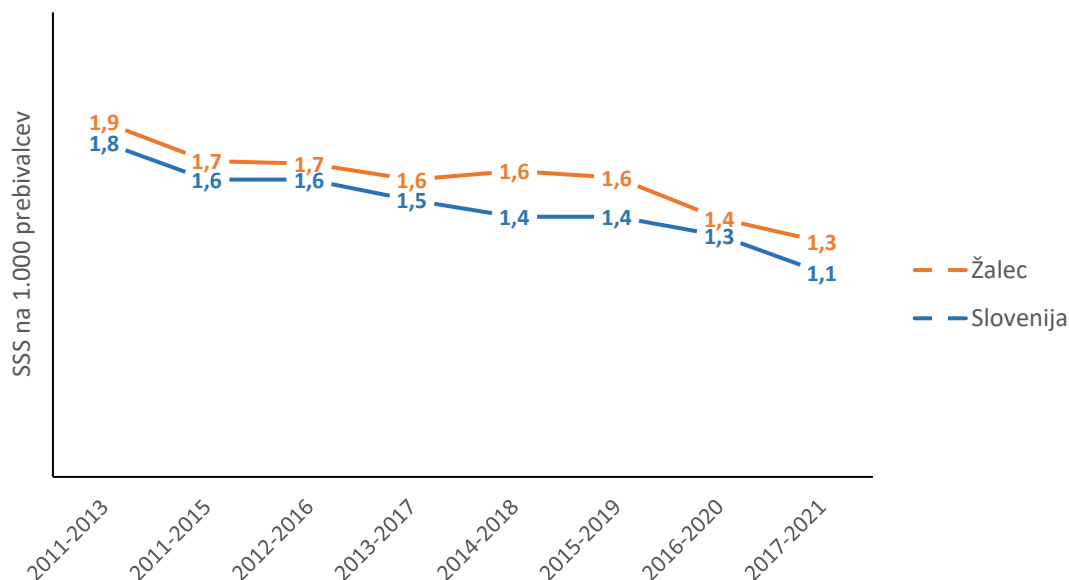
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v sedmih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Žalec 4,8 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Žalec 6,0 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Žalec 24,0 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil proti strjevanju krvi** – Žalec 12,8 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Žalec 2,8 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev);
- **novi primeri raka** – Žalec 513 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 569 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj** – Žalec 15,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 14,5 na 100 prebivalcev), kazalnik upada.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), upada;
- stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada.

Slika 31. Občina Žalec – Starostno standardizirana stopnja (SSS) hospitalizacij zaradi poškodovanih v transportnih nezgodah. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Žalec so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola;
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT 65,4 % ↑ SLO: 63,4 %	ASTMA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI^{0-19 let} 0,1 ↓ hospitalizacij na 1.000 prebivalcev SLO: 0,5	POMOČ NA DOMU^{65 let in več} 2,6 % SLO: 1,7 %
PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA 77,1 % SLO: 71,7 %	PRESEJANOST V PROGRAMU DORA 80,9 % SLO: 78,0 %	KLOPNI MENINGOENCEFALITIS 2,7 hospitalizacij na 100.000 prebivalcev SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA -3,3 ‰ SLO: -0,9 ‰	OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let} 13,8 % ↓ SLO: 12,7 %	BOLNIŠKA ODSOTNOST 20,5 dni ↑ SLO: 19,4 dni
---	--	--

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več} 	PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI
--	--

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)**
- Izboljšanje prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola**
- Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih**

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
 ↑ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

POSAVSKA STATISTIČNA REGIJA

OBČINA BISTRICA OB SOTLI

Občina Bistrica ob Sotli je podpovprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,69, ki se znotraj regije uvršča na zadnje mesto med šestimi posavskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižji razvitosti občine, višjem prirastu prebivalstva in višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Občina Bistrica ob Sotli se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 9 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v dveh kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Bistrica ob Sotli +4,4 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **bolniška odsotnost** – Bistrica ob Sotli 16 dni (Slovenija 19,4 dni).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za šest opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **razvitost občine** – Bistrica ob Sotli 0,69 indeksa (Slovenija 1 indeks), kazalnik narašča;
- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Bistrica ob Sotli 17,0 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Bistrica ob Sotli 34,3 % (Slovenija 28,7 %);
- **dostop do varnih sprehajalnih in kolesarskih poti** – Bistrica ob Sotli 91,8 %, podatki temeljijo na statističnem modelu (Slovenija 97,5 %);
- **odzivnost v Program Svít** – Bistrica ob Sotli 51,5 % (Slovenija 63,4 %);
- **splošna umrljivost** – Bistrica ob Sotli 1.173 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev).

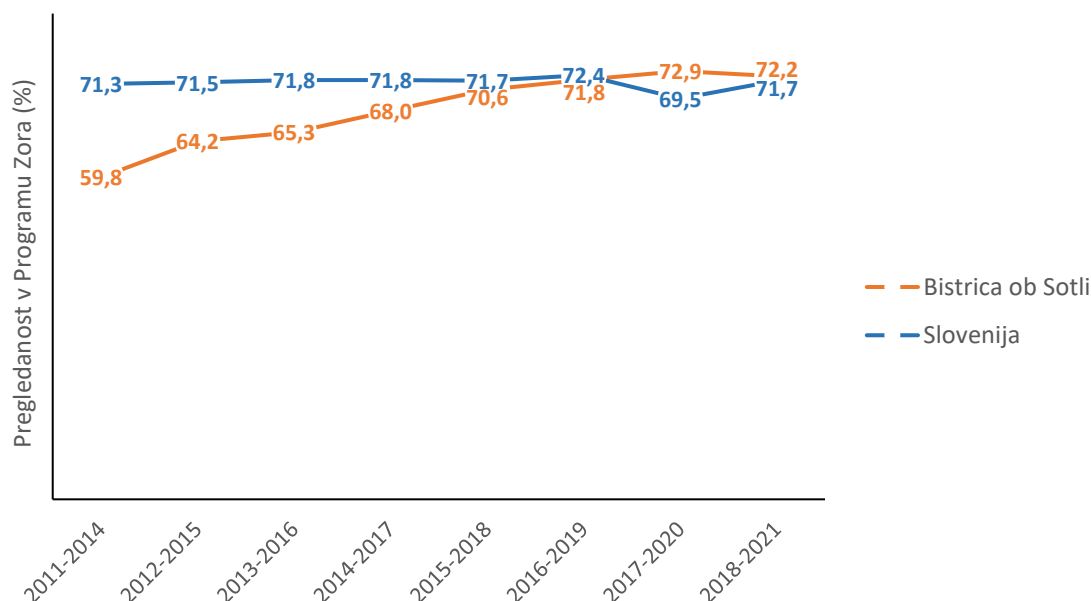
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v enem kazalniku, za katerega odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Bistrica ob Sotli 3,7 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- stopnja hospitalizacij zaradi klopnege meningoencefalitisa upada;
- delež presejanih v Programu Zora narašča.

Slika 32. Občina Bistrica ob Sotli – Triletna pregledanost žensk v Programu Zora v drsečih triletnih obdobjih (01. 07.–30. 06.). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Vrednosti ostalih kazalnikov (poškodovani v transportnih nezgodah, prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji, astma pri otrocih in mladostnikih, bolezni, neposredno pripisljive alkoholu, možganska kap, novi primeri raka, novi primeri raka debelega črevesa in danke, novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, novi primeri raka želodca, zlomi kolka pri starejših prebivalcih, pomoč na domu, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi vseh vrst raka, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Bistrica ob Sotli so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- skrbi za gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok);
- dostopu do varnih sprehajalnih in kolesarskih poti;
- udeležbi v presejalnih programih (posebej v Programu Svit).

ZDRAVJE V OBČINI BISTRICA OB SOTLI 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+4,4 ‰

SLO: -0,9 ‰

BOLNIŠKA ODSOTNOST

16 dni

SLO: 19,4 dni

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

RAZVITOST OBČINE

0,69 indeks ↑

SLO: 1 indeks

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

17,0 % ↓

SLO: 12,7 %

PREKOMERNA PREHRANJENOST OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

34,3 %

SLO: 28,7 %

DOSTOP DO VARNIH SPREHAJALNIH IN KOLESARSKIH POTI

91,8 %

odraslih prebivalcev
SLO: 97,5 %

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

51,5 %

SLO: 63,4 %

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.173

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 933

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Dostop do varnih sprehajalnih in kolesarskih poti
- Skrb za redno gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok)
- Udeležba v presejalnih programih (posebej v Programu Sviti)

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA BREŽICE

Občina Brežice je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,01, ki se znotraj regije uvršča na 3. mesto med šestimi posavskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižjem prirastu prebivalstva, višjem deležu starejšega prebivalstva (80 let in več) in nižjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Občina Brežice se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 16 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Brežice 11,9 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **presejanost v Programu DORA** – Brežice 80,4 % (Slovenija 78,0 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Brežice 1,2 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Brežice 0,4 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za sedem opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Brežice –1,7 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Brežice 32,2 % (Slovenija 28,7 %);
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Brežice 12,8 % (Slovenija 8,5 %);
- **odzivnost v Program Sviti** – Brežice 58,1 % (Slovenija 63,4 %);
- **presejanost v Programu Zora** – Brežice 70,2 % (Slovenija 71,7 %), kazalnik narašča;
- **bolniška odsotnost** – Brežice 22,6 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi zlomov kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)** – Brežice 9,4 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 6,4 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

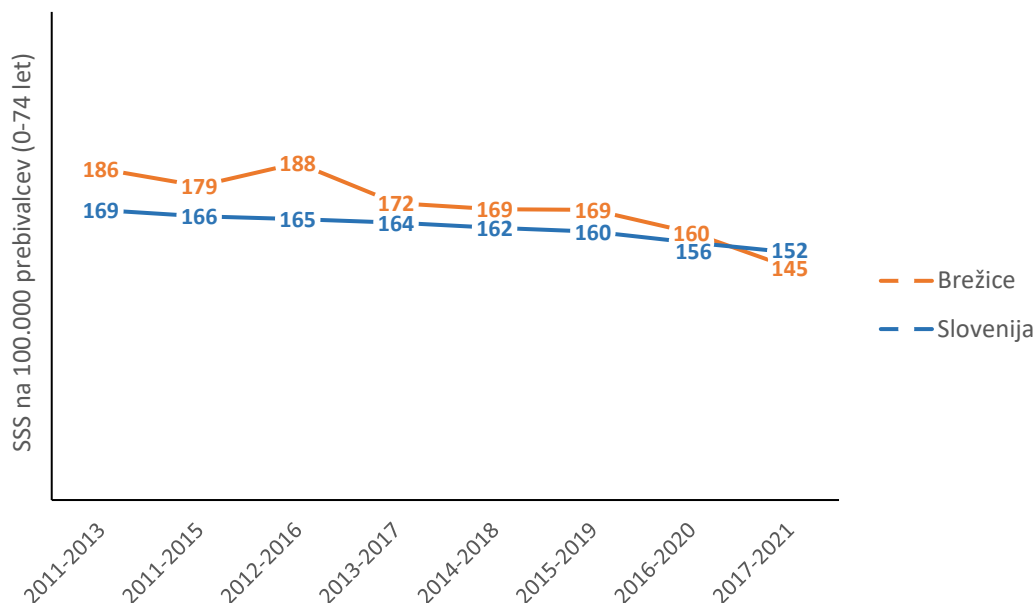
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v petih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Brežice 6,0 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Brežice 5,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Brežice 24,8 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil proti strjevanju krvi** – Brežice 13,3 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev);
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Brežice 3,3 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada;
- delež pomoči na domu narašča;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada.

Slika 33. Občina Brežice – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0-74 let) na 100.000 prebivalcev. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja novih primerov raka pljuč narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Brežice so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- skrbi za gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok);
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zmanjševanju rabe tobačnih in povezanih izdelkov ter spodbujanju nekajenja;
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola,
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih;
- udeležbi v presejalnih programih (predvsem Programa Svit in Zora) .

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI

(Oš ali manj)^{25-64 let}

11,9 %

SLO: 12,7 %

PRESEJANOST V PROGRAMU DORA

80,4 %

SLO: 78,0 %

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

1,2

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 1,7

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

0,4

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev

SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-1,7 ‰

SLO: -0,9 ‰

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

12,8 %

SLO: 8,5 %

PREKOMERNA PREHRANJENOST OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

32,2 %

SLO: 28,7 %

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

58,1 %

SLO: 63,4 %

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

70,2 %

SLO: 71,7 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

22,6 dni

SLO: 19,4 dni

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

9,4

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 6,4

NEUGODEN TREND

NOVI PRIMERI RAKA PLJUČ

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Skrb za gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok)
- Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)
- Izboljšanje prometne varnosti
- Zmanjševanje rabe tobačnih in povezanih izdelkov ter spodbujanje nekajenja
- Padci pri starejših prebivalcih
- Udeležba v presejalnih programih (predvsem Programa Svit in Zora)

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA RADEČE

Občina Radeče je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,98, ki se znotraj regije uvršča na 4. mesto med šestimi posavskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižjem deležu starejšega prebivalstva (80 let in več).

Občina Radeče se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 11 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v dveh kazalnikih, in sicer:

- **presejanost v Programu Zora** – Radeče 76,3 % (Slovenija 71,7 %);
- **pomoč na domu** - Radeče 3,1 % (Slovenija 1,7 %).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za štiri opazovane kazalnike, in sicer:

- **telesni fitnes otrok** – Radeče 32,1 indeks (Slovenija 43,7 indeks);
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Radeče 33,8 % (Slovenija 28,7 %);
- **bolniška odsotnost** – Radeče 22,7 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **splošna umrljivost** – Radeče 1.169 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 933 na 100.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

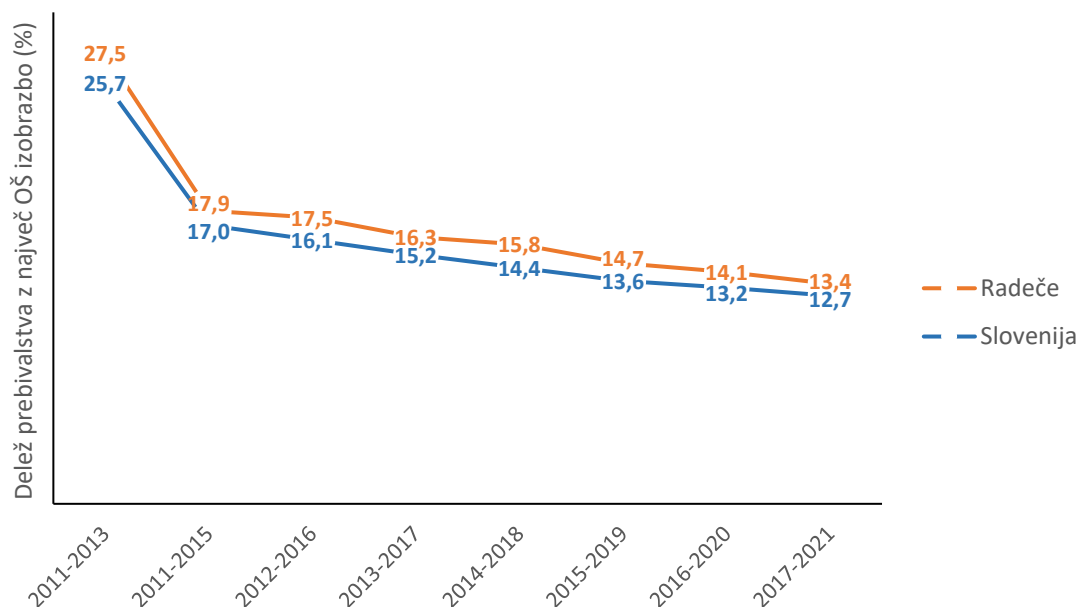
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v petih kazalnikih**, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Radeče 4,4 % (Slovenija 5,5 %);
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Radeče 7,2 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Radeče 26,6 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil proti strjevanju krvi** – Radeče 13,5 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev);
- **hospitalizacije zaradi možganske kapi (35–84 let)** – Radeče 3,6 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,4 na 1.000 prebivalcev).

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja delovne aktivnosti narašča**;
- **stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada**;
- **delež presejanih v Programu DORA narašča**;
- **stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada**;
- **delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj) upada**.

Slika 34. Občina Radeče – Delež osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več), narašča;
- stopnja hospitalizacije zaradi zlomov kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Vrednosti ostalih kazalnikov (novi primeri raka pljuč, novi primeri raka dojke, umrljivost zaradi raka pljuč, umrljivost zaradi samomora) zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) niso zanesljive.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Radeče so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- rednem gibanju in zdravi prehrani otrok in mladostnikov (telesni indeks otrok in prekomerna prehranjenost otrok);
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zmanjševanju rabe alkohola (bolezni, neposredno pripisljive alkoholu);
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

3,1 %

SLO: 1,7 %

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

76,3 %

SLO: 71,7 %

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

TELESNI FITNES OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

NIŽJA

gibalna učinkovitost

PREKOMERNA PREHRANJENOST
OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

33,8 %

SLO: 28,7 %

BOLNIŠKA ODSOTNOST

22,7 dni ↑

SLO: 19,4 dni

SPLOŠNA UMRLJIVOST

1.169 ↑

smrti na 100.000 prebivalcev

SLO: 933

NEUGODEN TREND

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE
ALKOHOLU^{15 let in več}

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH
PREBIVALCIH^{65 let in več}

PODROČJA ZA
AKTIVNEJŠI
PRISTOP

- Spodbujanje zdrave prehrane in rednega gibanja pri otrocih in odraslih
- Krepitev zdravja zaposlenih (in zmanjševanje bolniške odsotnosti)
- Preprečevanje padcev pri starejših
- Zmanjševanje rabe alkohola (bolezni, neposredno pripisljive alkoholu)

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

OBČINA SEVNICA

Občina Sevnica je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,04, ki se znotraj regije uvršča na 2. mesto med šestimi posavskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po višjem prirastu prebivalstva in višjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ ali manj).

Občina Sevnica se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 11 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v treh kazalnikih, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Sevnica +1,7 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **presejanost v Programu DORA** – Sevnica 82,4 % (Slovenija 78,0 %);
- **pomoč na domu** – Sevnica 3,2 % (Slovenija 1,7 %).

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za pet opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ in manj)** – Sevnica 14,1 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Sevnica 34,4 % (Slovenija 28,7 %);
- **bolniška odsotnost** – Sevnica 20,1 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Sevnica 2,3 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev);
- **umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let)** – Sevnica 89 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 69 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

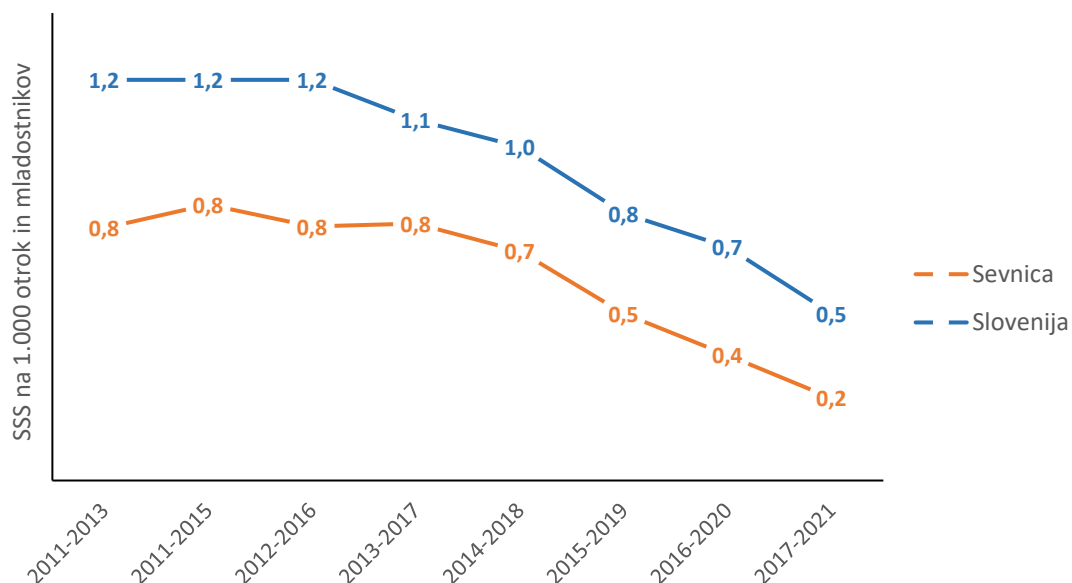
Občina **odstopa od povprečja preostale Slovenije še v treh kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega**:

- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Sevnica 6,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Sevnica 24,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **novi primeri raka dojke** – Sevnica 172 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 129 na 100.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- **stopnja delovne aktivnosti narašča**;
- **stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada**;
- **delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji upada**;
- **stopnja splošne umrljivosti upada**;
- **stopnja hospitalizacij zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0–19 let) upada**.

Slika 35. Občina Sevnica – Starostno standardizirana stopnja (SSS) bolnišničnih obravnav zaradi astme pri otrocih in mladostnikih (0-19 let). Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja hospitalizacij zaradi zloma kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Sevnica so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- skrbi za redno gibanje in zdravo prehrano pri otrocih in odraslih;
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zmanjševanju rabe alkohola (bolezni, neposredno pripisljive alkoholu);
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih.

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

+1,7 ‰

SLO: -0,9 ‰

POMOČ NA DOMU^{65 let in več}

3,2 ‰

SLO: 1,7 ‰

PRESEJANOST V PROGRAMU DORA

82,4 ‰

SLO: 78,0 ‰

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI (OŠ ali manj)^{25-64 let}

14,1 ‰

SLO: 12,7 ‰

PREKOMERNA PREHRANJENOST OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

34,4 ‰

SLO: 28,7 ‰

BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE ALKOHOLU^{15 let in več}

2,3

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev
SLO: 1,7

UMRLJIVOST ZARADI BOLEZNI SRCA IN OŽILJA^{0-74 let}

89

smrti na 100.000 prebivalcev
SLO: 69

BOLNIŠKA ODSOTNOST

20,1 dni

SLO: 19,4 dni

NEUGODEN TREND

ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

Ukrepi za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih

Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)

Zmanjševanje rabe alkohola (bolezni, neposredno pripisljive alkoholu)

Skrb za redno gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)
↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje